Mwongozo wa Haki za Kiutaratibu:

Haki za Wazazi wa Wanafunzi wenye Ulemavu Umri wa miaka 3-21

Agosti 2023

Iowa Department of Education
Grimes State Office Building 400
E 14th St
Des Moines, IA 50319-0146

Ni sera ya Idara ya Elimu ya Iowa kutobagua kwa misingi ya mbari, imani, rangi, mwelekeo wa kingono, utambulisho wa kijinsia, asili ya kitaifa, jinsia, ulemavu, dini, umri, uhusiano wa vyama vya kisiasa au hali halisi au inayowezekana ya uzazi, familia au ndoa katika mipango, shughuli au mazoea yake ya ajira kama inavyotakiwa na vifungu vya Kanuni ya Iowa vya 216.9 na 256.10(2), Title VI na VII za Sheria ya Haki za Raia ya mwaka 1964 (42 U.S.C. § 2000d2000e), Sheria ya Malipo Sawa ya mwaka 1973 (29 U.S.C. § 206, et seq.), Title IX (Marekebisho ya Kielimu, 20 U.S.C.§§ 1681 – 1688), Kifungu cha 504 (Sheria ya Urekebishaji ya mwaka 1973, 29 U.S.C. § 794), na Sheria ya Wamarekani wenye Ulemavu (42 U.S.C. § 12101, et seq.). Ikiwa una maswali au malalamiko yanayohusiana na uzingatiaji wa sera hii na Idara ya Elimu ya Iowa, tafadhali wasiliana na mwanasheria wa Idara ya Elimu ya Iowa, Grimes State Office Building, 400 E. 14th Street, Des Moines, IA 50319-0146, nambari ya simu: 515-281-5295, au Mkurugenzi wa Ofisi ya Haki za Raia, Idara ya Elimu ya Marekani, John C. Kluczynski Federal Building, 230 S. Dearborn Street, 37th Floor, Chicago, IL 60604-7204, nambari ya simu: 312-730-1560, nambari ya FAKSI: 312-730-1576, nambari ya TDD: 800-877-8339, barua pepe: OCR.Chicago@ed.gov

Yaliyomo

Utangulizi wa Haki za Kiutaratibu ... 1
Ninaweza Kupata Wapi Usaidizi Zaidi? ... 1
Msimamizi au Mkuu wa Wilaya ya Eneo Husika (LEA) ... 1
Shirika la Elimu la Eneo (AEA) ... 1
Idara ya Elimu ya Iowa (Idara) ... 2
Kituo cha Mafunzo ya Wazazi na Taarifa cha Iowa (PTI) ... 2
Haki za Ulemavu za Iowa (DRI) ... 2
Vituo vya Kuishi kwa Kujitegemea (CIL) ... 3
Taarifa za Jumla Kuhusu Ulinzi wa Wazazi ... 4
Nitapata Wapi Nakala ya Haki za Kiutaratibu? ... 4
Ni Tangazo Gani Ninalopaswa Kupokea Kuhusu Haki za Kiutaratibu? ... 4
Vyanzo Vingine vya Taarifa ni Vipi? ... 4
Usiri wa Taarifa na Rekodi za Elimu ... 5
Ufikiaji wa Rekodi za Elimu ... 5
Kuchunguza Rekodi za Elimu ... 5
Aina na Maeneo ya Rekodi ... 5
Gharama ya Nakala ya Rekodi ... 5
Taarifa Zinazomtambulisha Mtu ... 6
Rekodi Zinazolindwa ... 6
Rekodi Zinazoaminika Kuwa Si Sahihi ... 6
Usikilizaji wa FERPA ... 6
Ruhusa ya Kutoa Rekodi ... 6
Kulinda Siri na Faragha ... 6
Rekodi Hazihitajiki Tena ... 7
Ridhaa ya Mzazi ... 8
Ridhaa Imefafanuliwa ... 8
Ridhaa ya Tathmini ya Kwanza ... 8
Kukataa Kutoa Ridhaa ya Tathmini ya Kwanza ... 8
Tathmini ya Kwanza Wakati Mtoto ni Mtegemezi wa Jimbo ... 8
Ridhaa ya Kuanzisha Elimu Maalum na Huduma Zinazohusiana ... 8
Kukataa Ridhaa ya Huduma ... 9
Kubatilisha Ridhaa ya Huduma ... 9
Baada ya Kubatilisha Ridhaa ... 9
Ridhaa ya Tathmini Mpya ... 9
Juhudi ili Kupata Ridhaa ... 10
Matukio Mengine Mahususi kwa ajili ya Ridhaa ... 10
Taarifa Nyingine Kuhusu Ridhaa ... 10
Kushiriki Katika Mikutano ... 11
Mikutano Ambayo Lazima Ijumuishe Fursa ya Ushiriki wa Wazazi ... 11
Matangazo ya Mikutano ... 11

- "Mkutano" ni nini? 11
- Maamuzi ya Uwekaji 11
- Wazazi Hawawezi Kushiriki 11
- Maamuzi Bila Ushiriki wa Wazazi 11

Tathmini Huru za Elimu 12
- Ufafanuzi wa Tathmini Huru ya Elimu (IEE) 12
- Kuomba IEE 12
- Shule au Jibu la AEA kwa Ombi la IEE 12
- IEE Iliyoanzishwa na Mzazi 12
- Kulipia IEE 12
- Mambo Mengine ya Kujua Kuhusu IEE 12

Tangazo Lililoandikwa Mapema 13
- Madhumuni 13
- Taarifa katika Tangazo 13
- Muundo wa Tangazo 13

Machaguo ya Utatuzi wa Migogoro 14

Upatanishi 14
- Upatikanaji wa Upatanishi 14
- Taratibu za Upatanishi 14
- Wapatanishi 14
- Mpatanishi Asiyeegemea Upande Wowote 14
- Mchakato wa Upatanishi 14
- Uwekaji wa Mtoto Wakati wa Upatanishi 15
- Huna Uhakika Kuhusu Kutumia Upatanishi? 15

Mchakato wa Haki (pia hujulikana kama "Ombi la Usikilizaji wa Mchakato wa Haki") 15
- Vikomo vya Muda 15
- Matakwa ya Malalamiko ya Mchakato wa Haki 16
- Kuamua Iwapo Malalamiko ya Mchakato wa Haki Yanakidhi Matakwa Yote 16
- Ni Nani Anayepata Nakala ya Malalamiko ya Mchakato wa Haki? 16
- Kubadilisha Malalamiko ya Mchakato wa Haki 16
- Kujibu Malalamiko ya Mchakato wa Haki 17
- Mkutano wa Utatuzi 17
- Kukosa Kuitisha Mkutano wa Utatuzi 17
- Uwekaji wa Mtoto Wakati wa Kesi 17
- Mchakato wa Usikilizaji 18
- Kesi na Ada za Mwanasheria 19

Malalamiko ya Jimbo 20
- Matakwa ya Malalamiko ya Jimbo 20
- Vikomo vya Muda na Mchakato 20
- Maamuzi ya Malalamiko ya Jimbo 21

Taratibu za Tabia na Nidhamu 22
- Mabadiliko ya Uwekaji Kwa Sababu ya Kuondolewa Kutokana na Nidhamu 22

Ubainishaji wa Udhihirishaji 22
Ubainishaji wa Tabia ulikuwa Udhihirishaji wa Ulemavu 22
Udhihirishaji Kwa Sababu ya Kushindwa Kutekeleza IEP 22
Hatua Wakati Tabia ni Udhihirishaji wa Ulemavu 22
Hali Maalum 23
Ufafanuzi wa Hali Maalum 23
Arifa 23
Huduma Wakati wa Kuondolewa 23
Mamlaka ya Wafanyakazi wa Shule 24
Mamlaka za Ziada 24
Rufaa – Taratibu za Nidhamu 24
Mamlaka ya ALJ 24
Taratibu za Usikilizaji Ulioharakishwa wa Mchakato wa Haki 25
Uwekaji Wakati wa Rufaa - Nidhamu 25
Uamuzi wa Uwekaji 25
Pendekezo la na Hatua ya Utekelezaji wa Sheria na Mamlaka za Mahakama 25
Ulinzi wa Watoto Ambao Bado Hawastahiki Elimu Maalum 25
Ufafanuzi wa Maarifa ya Awali 26
Vighairi vya Maarifa ya Awali 26
Hakuna Maarifa ya Awali 26
Masharti kwa Wazazi Mbadala 27
Wakati Wazazi Mbadala Wanahitajika 27
Wajibu wa AEA 27
Vigezo vya Wazazi Mbadala 27
Vijana Wasio na Makazi Wasioandamana na Wazazi 27
Majukumu ya Wazazi Mbadala 27
Kipindi cha Kuteua Mzazi Mbadala 27
Uhamisho wa Haki kwa Mtoto 28
Uhamisho wa Haki za Rekodi za Elimu 28
Uhamisho wa Haki za IDEA 28
Arifa ya Uhamisho wa Haki 28
Uwekaji wa Upande Mmoja wa Watoto na Wazazi katika Shule za Binafsi Wakati Elimu ya Umma ya Bure Inayofaa (FAPE) ni Tatizo 29
Gharama za Shule au Kituo cha Binafsi 29
Marejesho ya Pesa kwa ajili ya Uwekaji wa Shule ya Binafsi 29
Marejesho ya Pesa Yamepunguzwa au Kukataliwa 29
Vighairi vya Kupunguza au Kukataa 29
Vidokezo na Maswali Yangu 30
Kiambatisho cha A: Ufafanuzi 31
Siku; Siku ya Biashara; Siku ya Shule 31
Elimu ya Umma ya Bure Inayofaa au FAPE 31
Watoto na Vijana Wasio na Makazi 31

Mpango wa Elimu Mahususi au IEP 31
Timu ya Mpango wa Elimu Mahususi au Timu ya IEP 31
Lugha ya Asili 32
Mzazi 32
Zinazomtambulisha Mtu 32
Tangazo Lililoandikwa Mapema 32
Kiambatisho cha B: Akronimi 33
Kiambatisho cha C: IDEA Sehemu ya B Arifa Iliyoandikwa Kuhusu Matumizi ya Faida za Umma au Bima 34
Matakwa ya Arifa 34
Matakwa ya Ridhaa 34
Ridhaa ya Awali 35
Hakuna Masharti ya Gharama 36
Kuondolewa kwa Ridhaa 36
Nini Kinatokea Baada ya Kukataa Kutoa Ridhaa au Kuondoa Ridhaa Yako? 37
Kiambatisho cha D: Fomu za Kielelezo 38
Fomu ya Kielelezo: Ombi la Upatanishi 39
Fomu ya Kielelezo:Mchakato wa Haki (Ombi la Usikilizaji wa Mchakato wa Haki) 41
Fomu ya Kielelezo: Malalamiko ya Jimbo ya IDEA 43

Utangulizi wa Haki za Kiutaratibu

Wazazi wana haki, zinazojulikana kama haki za kiutaratibu, zinazotumika kwa kila kipengele cha mchakato wa elimu maalum.

Sheria na kanuni za jimbo na shirikisho zinaainisha kile kinachohitajika kufanyika ili kuhakikisha kwamba watoto wenye ulemavu uliotambulika na kwenye Mpango wa Elimu Mahususi (IEP) wanapokea elimu ya umma ya bure inayofaa (FAPE).

Hati hii inatumika kama tangazo lako la haki za kiutaratibu na itakusaidia kuelewa haki zinazopatikana kwako na mtoto wako kupitia sheria ya shirikisho, Sheria ya Elimu ya Watu wenye Ulemavu (IDEA) na Kanuni za Utawala za Iowa za Elimu Maalum. Baadhi ya maeneo yaliyokaguliwa katika hati hii ni:

- Tangazo
- Ridhaa yenye Taarifa
- Utunzaji wa Kumbukumbu
- Tathmini
- Upatanishi
- Mchakato wa Haki
- Ada za Wakili
- Umri wa Utu Uzima
- Nidhamu

Ninaweza Kupata Wapi Usaidizi Zaidi?

Ikiwa ungependa maelezo zaidi ya maneno kuhusu haki zako, wasiliana na yeyote kati ya wafuatao kwa msaada zaidi:

- Msimamizi wa wilaya ya eneo lako, mwalimu mkuu au mkurugenzi wa elimu maalum
- Shirika la Elimu la Eneo Lako (AEA)
- Idara ya Elimu ya Iowa (Idara)
- Kituo cha Mafunzo ya Wazazi na Taarifa cha Iowa , Kituo cha Nyenzo cha ASK
- Haki za Ulemavu za Iowa
- Vituo vya Kuishi kwa Kujitegemea

Msimamizi au Mkuu wa Wilaya ya Eneo Husika (LEA)

Wewe na wilaya mnashiriki katika elimu ya mtoto wako. Ikiwa wewe au wafanyakazi wa shule mna wasiwasi kuhusu elimu ya mtoto wako, tumia kila fursa kufanya majadiliano ya mapema na ya wazi kuhusu wasiwasi wako. Ikiwa mtoto wako anapokea huduma za elimu maalum, shiriki kikamilifu katika ukuzaji wa IEP ya mtoto wako.

Shirika la Elimu la Eneo (AEA)

Ulizia:

- Mkurugenzi wa Elimu Maalum
- Mpango wa Ushirikiano wa Familia na Mwalimu wa AEA (FEP)

Maeneo makuu ya ofisi, nambari za simu na tovuti kwa kila AEA:

AEA	Ofisi Kuu	Nambari ya Simu	Tovuti
Keystone	Elkader	800-632-5918	https://www.keystoneaea.org/
Central Rivers	Cedar Falls	800-542-8375	https://www.centralriversaea.org/
Prairie Lakes	Pocahontas	800-669-2325	https://www.plaea.org/
Mississippi Bend	Bettendorf	800-947-2329	https://mbaea.org/
Grant Wood	Cedar Rapids	800-332-8488	https://www.gwaea.org/
Heartland	Johnston	800-362-2720	https://www.heartlandaea.org/
Green Hills	Council Bluffs	844-366-0503	https://www.ghaea.org/
Great Prairie	Ottumwa	800-622-0027	https://www.gpaea.org/
Northwest	Sioux City	800-352-9040	https://www.nwaea.org/

Idara ya Elimu ya Iowa (Idara)

Kitengo cha Mafunzo na Matokeo
Ofisi ya Mikakati na Usaidizi wa Wanafunzi Grimes State Office Building
400 E 14th St
Des Moines, IA 50319-0146 515-281-5294
Faksi: 515-242-5988
https://educateiowa.gov/

Kituo cha Mafunzo ya Wazazi na Taarifa cha Iowa (PTI)

Kila jimbo lina kituo cha mafunzo ya wazazi na taarifa kinachofadhiliwa na shirikisho. PTI ya Iowa ni Kituo cha Nyenzo cha ASK. Taarifa ya mawasiliano ya ASK ni kama ifuatavyo:

Kituo cha Nyenzo cha ASK
5665 Greendale Road, Suite D Johnston, Iowa 50131
1-800-450-8667
515-243-1713
Faksi: 515-243-1902
https://www.askresource.org/

Haki za Ulemavu za Iowa (DRI)

Kila jimbo lina shirika linalofadhiliwa na shirikisho la ulinzi na utetezi wa watu wenye ulemavu. Huko Iowa, hiyo ni Haki za Ulemavu za Iowa (DRI). Taarifa ya mawasiliano ya DRI ni kama ifuatavyo

Haki za Ulemavu za Iowa
400 East Court Avenue, Suite 300 Des Moines, Iowa 50309
515-278-2502
515-278-0571 (TDD)
800-779-2502
Faksi: 515- 278-0539
https://disabilityrightsiowa.org/

Vituo vya Kuishi kwa Kujitegemea (CIL)

Vituo vya Kuishi kwa Kujitegemea vinatoa usaidizi wa kuishi kwa kujitegemea kwa watu wenye aina zote za ulemavu. CIL hutoa usaidizi wa muda mfupi unaolenga lengo na kutumika kama vituo vya nyenzo ambavyo hutoa zana na usaidizi kwa watu binafsi kufanyia kazi malengo yao ya kibinafsi.

Access 2 Independence of the Eastern Iowa Corridor Center for Independent Living (A2I) 1556 S. 1st Ave., Suite B Iowa City, Iowa 52240 Ofisi: 319-338-3870 au Bila Malipo 1-866-338-4544 TTY: Haipatikani kwa sasa. Faksi: 319-343-1120 Barua pepe: ed@access2independence.org https://access2independence.org/	**Access 2 Independence of the Eastern Iowa Corridor Center for Independent Living (A2I)** 601 2nd Ave. SE Cedar Rapids, Iowa 52401 Ofisi: Piga Simu kwa Iowa City Office TTY: Haipatikani kwa sasa. Barua pepe: ed@access2independence.org https://access2independence.org/
Central Iowa Center for Independent Living (CICIL) 100 East Euclid Ave., Suite 105 Des Moines, Iowa 50309 Ofisi: 515-243-1742 Faksi: 515-243-5385 Barua pepe: office@cicil.org https://www.cicil.org/	**Disabilities Resource Center of Siouxland (DRCS)** 505 Fifth St., Suite 400 Sioux City, Iowa 51101 Ofisi: 712-255-1065 TTY: 712-255-1065 Faksi: 712-224-2559 Barua pepe: director@drcsiouxland.org https://www.drcsiouxland.org/
Illinois/Iowa Center for Independent Living (IICIL) Eneo Halisi: 501 11th Street, Rock Island, Illinois 61201 Anwani ya Posta: PO Box 6156, Rock Island, Illinois 61231 Ofisi: 309-793-0090 (V/TTY) Bila Malipo: 1-855-744-8918 (V/TTY) Faksi: 309-793-5198 Barua pepe: shirley@iicil.com https://www.iicil.com/	**League of Human Dignity - South West Iowa Center for Independent Living (SWICIL)** 1520 Avenue M Council Bluffs, Iowa 51501 Ofisi: 712-323-6863 Faksi: 712-323-6811 Barua pepe info@leagueofhumandignity.com https://leagueofhumandignity.com/
South Central Iowa Center for Independent Living (SCICIL) 109 N. Third Oskaloosa, Iowa 52577 Ofisi: 641-672-1867 au 800-651-7911 TTY: Tumia ya Relay Iowa Faksi: 641-672-1088 Barua pepe: brookie43@gmail.com https://www.scicil.org/	

Taarifa za Jumla Kuhusu Ulinzi wa Wazazi

Nitapata Wapi Nakala ya Haki za Kiutaratibu?

Ni lazima upokee nakala ya haki za kiutaratibu kwa ajili ya mtoto wako mwenye ulemavu mara moja kwa mwaka.

Zaidi ya hayo, ni lazima pia upewe nakala:

- Baada ya rufaa ya awali au ombi lako la kutathminiwa kwa mtoto wako;
- Baada ya kuwasilisha malalamiko ya kwanza ya mchakato wa haki au malalamiko ya kwanza ya jimbo katika mwaka huo wa shule;
- Wakati wowote ambapo uamuzi unafanywa ili kuchukua hatua ya kinidhamu inayojumuisha mabadiliko ya uwekaji; na
- Baada ya kuomba haki zako za kiutaratibu.

Ni Tangazo Gani Ninalopaswa Kupokea Kuhusu Haki za Kiutaratibu?

Idara lazima itoe tangazo ambalo linatosha kukujulisha kikamilifu kuhusu haki za kiutaratibu chini ya IDEA.

Hii inajumuisha maelezo ya:

- Watoto ambao taarifa zinazowatambulisha zinadumishwa;
- Aina za taarifa zinazotafutwa;
- Njia ambazo Jimbo linakusudia kutumia katika kukusanya taarifa (ikiwemo vyanzo ambavyo taarifa inakusanywa kutoka kwao); na
- Matumizi ya taarifa.
- Muhtasari wa sera na taratibu ambazo mashirika yanayoshiriki lazima yafuate kuhusiana na uhifadhi, ufichuzi kwa wahusika wengine, udumishaji na uharibifu wa taarifa inayomtambulisha mtu.
- Maelezo na haki zote za wazazi na watoto kuhusu taarifa yake, ikiwemo haki chini ya FERPA (34 C.F.R. sehemu ya 99).

Mwongozo wa Ulinzi wa Wazazi unapatikana katika:

- Kiingereza
- Kiarabu
- Kibosnia
- Kilao
- Kiserbo-Kroatia
- Kihispania
- Kivietnamu

Kumbuka: Tafsiri hizi zinapatikana kwenye tovuti ya Idara kwenye: https://educateiowa.gov/pk-12/special-education/parent-information/procedural-safeguards-manual-parents- rights-children-ages-3-21

Vyanzo Vingine vya Taarifa ni Vipi?

Vyanzo vingine vya taarifa kuhusu IDEA, Sheria za Kiutawala za Iowa za Elimu Maalum na sheria na kanuni nyingine ambazo ni muhimu kwa wazazi kujua:

Tovuti zenye taarifa kuhusu ulinzi wa wazazi:

- Sheria za Kiutawala za Iowa za Elimu Maalum https://educateiowa.gov/pk-12/special-education/administrative-rules-special-education
- Sheria ya Kuboresha Elimu ya Watu wenye Ulemavu (IDEA) https://sites.ed.gov/idea/
- Kumbuka: Kwa marejeleo yako, matakwa ya yaliyomo kwenye Mwongozo wa Utaratibu wa Ulinzi kwa Wazazi yanapatikana kwenye 20 USC § 1415(d) ya Sheria ya Elimu ya Watu wenye Ulemavu (IDEA) 2004.
- Sheria ya Faragha na Haki za Kielimu za Familia (FERPA)

https://www2.ed.gov/policy/gen/guid/fpco/ferpa/index.html

Nyenzo na marejeleo mengine:

- Kituo cha Taarifa na Nyenzo za Mzazi (Center for Parent Information and Resources), https://www.parentcenterhub.org/, ni tovuti iliyo na machapisho mengi kuhusu IDEA, haki za kiutaratibu na taarifa nyingine za ulemavu.
- PACER Center, https://www.pacer.org/parent/ ina muhtasari wa elimu maalum, pamoja na taarifa nyingine kwa ajili ya familia zenye watoto wenye ulemavu.
- Tovuti ya Idara ya Utatuzi wa Migogoro https://educateiowa.gov/pk-12/special-education/dispute- resolution

Wasiliana na mwalimu wa darasa la mtoto wako, mkuu wa jengo au mwakilishi wa AEA (mtu wa AEA ambaye mara nyingi huzungumza nawe kuhusu mtoto wako) kwa taarifa zaidi.

Usiri wa Taarifa na Rekodi za Elimu

Ufikiaji wa Rekodi za Elimu

Mashirika ya umma lazima yakuruhusu kukagua na kutathmini rekodi zozote za elimu kuhusu mtoto wako ambazo hukusanywa au kudumishwa au kutumika na shirika la elimu kupitia masharti katika IDEA na Sheria ya Faragha na Haki za Kielimu za Familia (FERPA). Haki hii huisha mtoto wako anapofikisha umri wa miaka 18.

Shirika lazima lizingatie ombi la kukagua au kutathmini rekodi bila ucheleweshaji usiohitajika - kwa muda usiozidi siku 45 za kalenda na kabla ya mkutano wowote kuhusu IEP au mkutano wowote wa kusikiliza au utatuzi.

Kuchunguza Rekodi za Elimu

Kama mzazi wa mtoto mwenye ulemavu, lazima upewe fursa ya kukagua na kutathmini rekodi zote za elimu za mtoto wako kuhusiana na:

- Utambulisho;
- Tathmini;
- Uwekaji wa kielimu wa mtoto wako; na
- Utoaji wa elimu ya umma ya bure inayofaa (FAPE) kwa mtoto wako.

Aina na Maeneo ya Rekodi

Kila shirika lazima liwape wazazi, wanapoomba, orodha ya aina na maeneo ya rekodi za elimu zilizokusanywa, kuhifadhiwa au kutumika na shirika.

Gharama ya Nakala ya Rekodi

Kila shirika linaweza kutoza ada kwa ajili ya nakala za rekodi ikiwa ada haikuzuii kikamilifu kutoka kwa haki yako ya kukagua na kutathmini rekodi. Shirika huenda lisitoze ada ya kutafuta au kupata taarifa.
Haki ya Kukagua na Kutathmini Rekodi
Yafuatayo yamejumuishwa katika haki yako ya kukagua na kutathmini:

- Haki ya kupata jibu kutoka kwa shirika linaloshiriki kwa maombi yanayofaa ya maelezo na tafsiri za rekodi;
- Haki ya kuomba shirika litoe nakala za rekodi zinazojumuisha taarifa ikiwa kushindwa kutoa nakala kutakuzuia kutumia haki ya kukagua na kutathmini rekodi;
- Haki ya kumruhusu mwakilishi wako akague na kutathmini rekodi.

Kumbuka: Shirika linaweza kudhani kwamba mzazi ana mamlaka ya kukagua na kutathmini rekodi za elimu isipokuwa shirika liwe limeshauriwa kwamba mzazi ana mamlaka chini ya sheria inayotumika ya jimbo inayosimamia masuala kama vile ulezi, kutengana na talaka.

Taarifa Zinazomtambulisha Mtu

Wilaya na AEA lazima zikujulishe wakati taarifa zinazoweza kumtambulisha mtu hazihitajiki tena ili kutoa huduma za kielimu kwa mtoto wako.

Rekodi Zinazolindwa

Isipokuwa ufikiaji wa wazazi na wafanyakazi walioidhinishwa, shirika linalohifahi rekodi, wilaya au AEA, lazima iweke rekodi ya wahusika wanaopata ufikiaji wa rekodi za elimu ikiwemo:

- Jina la mhusika;
- Tarehe ambayo ufikiaji ulitolewa, na
- Madhumuni ambayo mhusika ameidhinishwa kutumia rekodi.

Kumbuka: Iwapo rekodi inajumuisha taarifa zaidi ya mtoto wako, una haki ya kutathmini na kukagua taarifa inayohusiana na mtoto wako pekee au kujua kuhusu taarifa hii mahususi.

Rekodi Zinazoaminika Kuwa Si Sahihi

Iwapo unaamini kwamba taarifa iliyokusanywa, kudumishwa au kutumika si sahihi au inapotosha au inakiuka haki za faragha au haki nyingine za mtoto wako, unaweza kuomba shirika linalodumisha taarifa kurekebisha rekodi.

Wilaya au AEA itaamua iwapo itarekebisha taarifa kulingana na ombi ndani ya muda unaokubalika. Ikiwa wilaya au AEA itaamua kukataa kurekebisha taarifa, itakujulisha kuhusu ukataaji huo na kukushauri kuhusu haki ya kusikilizwa. (Matakwa ya kusikilizwa yanatoka kwa FERPA na si yale katika IDEA.)

Usikilizaji wa FERPA

Baada ya kukataa kurekebisha taarifa katika rekodi ya mtoto, wilaya itakuarifu kuhusu ukataaji huo na kukushauri kuhusu haki yako ya kusikilizwa kulingana na matakwa ya FERPA.

Usikilizaji utasababisha mojawapo ya maamuzi mawili:

1. Ikiwa uamuzi ni kwamba taarifa hiyo inapotosha, si sahihi au vinginevyo kukiuka faragha au haki nyingine za mtoto wako, shirika lazima lirekebishe taarifa ifaavyo na kukuarifu kwa maandishi.
2. Ikiwa uamuzi ni kwamba taarifa hiyo ni sahihi, haipotoshi au vinginevyo kukiuka faragha au haki nyingine za mtoto wako, shirika litakujulisha uamuzi huo. Wilaya au AEA lazima pia ikujulishe kuhusu haki yako ya kuweka katika rekodi inayodumisha ya mtoto wako, taarifa inayotoa maoni kuhusu maelezo hayo au kueleza sababu zako za kutokubaliana na uamuzi wa shirika.

Kumbuka: Maelezo yoyote yaliyowekwa kwenye rekodi ya mtoto wako lazima yatunzwe na shirika kama sehemu ya rekodi maadamu rekodi au sehemu inayopingwa inatunzwa na shirika. Ikiwa rekodi au sehemu inayopingwa inafichuliwa na shirika kwa mhusika mwingine yeyote, maelezo yako lazima pia yafichuliwe.

Ruhusa ya Kutoa Rekodi

Ridhaa ya mzazi au ridhaa ya mtoto anayestahiki ambaye amefikia umri wa utu uzima lazima ipatikane kabla ya taarifa inayomtambulisha mtu kufichuliwa kwa mtu yeyote isipokuwa maafisa wa mashirika yanayoshiriki (kwa mfano, wilaya nyingine ambayo utamwandikisha mtoto wako), isipokuwa iwapo taarifa iwe kwenye rekodi za elimu na FERPA iidhinishe ufichuzi bila ridhaa ya mzazi.

Kulinda Siri na Faragha

Kila shirika lazima lilinde usiri wa taarifa inayomtambulisha mtu katika hatua za ukusanyaji, uhifadhi na uharibifu za rekodi.

Majukumu mengine kutoka kwa sheria ni pamoja na:

- Afisa mmoja katika kila shirika lazima achukue jukumu la kuhakikisha usiri wa taarifa inayomtambulisha mtu.
- Watu wote wanaokusanya au kutumia taarifa inayomtambulisha mtu lazima wapate mafunzo ya usiri na faragha chini ya Sehemu ya B ya IDEA na FERPA.
- Kila shirika linaloshiriki lazima lidumishe, kwa ukaguzi wa umma, orodha ya sasa ya majina na vyeo vya wafanyakazi hao katika shirika ambao wanaweza kufikia taarifa inayomtambulisha mtu.

Rekodi Hazihitajiki Tena

Shirika la Elimu la Eneo (AEA) hudumisha mafaili ya watoto ambao wametathminiwa au kuhudumiwa na AEA kwa ajili ya huduma za Early ACCESS au elimu maalum katika shule za umma na binafsi ndani ya eneo la huduma la AEA. Sheria za Utawala za Iowa za Elimu Maalum, kwa kuzingatia kanuni za FERPA, zinabainisha kwamba rekodi lazima zitunzwe kwa miaka mitano baada ya huduma za Early ACCESS/elimu maalum kuisha [41.624(3)]. Sera ya AEA ni kuharibu rekodi baada ya mwanafunzi kufikia umri wa miaka 27. Wakati huo, rekodi hizo zitaharibiwa. Wakati mtoto wako anatoka kwenye elimu maalum, utapokea arifa kuhusu uharibifu wa rekodi; hii itakuwa arifa ya pekee utakayopokea. Ikiwa unaamini kwamba rekodi za mtoto wako zinaweza kuhitajika katika siku zijazo (kwa mfano hati za ruzuku ya kijamii), unaweza kuomba nakala inayojumuisha AEA ya eneo lako.

Kuna baadhi ya taarifa katika rekodi ya mtoto wako inayowekwa kama sehemu ya rekodi ya kudumu na inaweza kuhifadhiwa bila kikomo cha muda. Taarifa hii inajumuisha vitu kama vile jina, anwani, nambari ya simu, alama, rekodi ya mahudhurio, madarasa yaliyohudhuriwa, kiwango cha darasa na mwaka uliokamilika.

Ridhaa ya Mzazi

Ridhaa Imefafanuliwa

Ridhaa inamaanisha kwamba:

1. Umefahamishwa kikamilifu katika lugha yako ya asili au mbinu nyingine ya mawasiliano (kama vile lugha ya ishara, Breli, au mawasiliano ya maneno) kuhusu taarifa yote inayohusu hatua ambayo unatoa ridhaa.
2. Unaelewa na kukubali kwa maandishi kwamba hatua, na ridhaa inaeleza hatua na kuorodhesha rekodi (ikiwa ipo) ambayo itatolewa na kwa nani.
3. Unaelewa kwamba ridhaa ni ya hiari kwa upande wako na unaweza kuondoa ridhaa yako wakati wowote.

Kumbuka: Kuondoa kwa ridhaa yako hakukanushi (kutangua) kitendo ambacho kimetokea baada ya kutoa ridhaa yako na kabla hujaondoa.

Ridhaa ya Tathmini ya Kwanza

Wilaya yako na AEA haziwezi kufanya tathmini ya kwanza ya mtoto wako ili kubaini iwapo mtoto wako anastahiki chini ya Sehemu ya B ya IDEA kupata elimu maalum na huduma zinazohusiana bila kwanza kukupa taarifa iliyoandikwa ya hatua iliyopendekezwa bila kupata ridhaa yako.

Wilaya yako na AEA lazima zifanye juhudi zinazofaa ili kupata ridhaa yako yenye taarifa kwa ajili ya tathmini ya kwanza ili kuamua iwapo mtoto wako ni mtoto mwenye ulemavu.

Ridhaa yako ya tathmini ya kwanza haimaanishi kuwa pia umetoa ridhaa yako kwa wilaya na AEA kuanza kutoa elimu maalum na huduma husika kwa mtoto wako.

Kukataa Kutoa Ridhaa ya Tathmini ya Kwanza

Ikiwa mtoto wako ameandikishwa katika shule ya umma au unataka kumwandikisha katika shule ya umma na umekataa kutoa ridhaa au kukosa kujibu ombi la kutoa ridhaa ya tathmini ya kwanza, wilaya yako au AEA inaweza, lakini haitakiwi, kutaka kufanya tathmini ya kwanza ya mtoto wako kwa kutumia upatanishi wa IDEA au malalamiko ya mchakato wa haki, mkutano wa utatuzi na taratibu za usikilizaji wa mchakato wa haki bila kuegemea upande wowote.

Wilaya yako au AEA haitakiuka majukumu yake ya kutafuta, kutambua na kutathmini mtoto wako iwapo haitafuata tathmini ya mtoto wako katika hali hizi.

Tathmini ya Kwanza Wakati Mtoto ni Mtegemezi wa Jimbo

Ikiwa mtoto ni mtegemezi wa Jimbo na haishi na mzazi wake, wilaya na AEA hazihitaji ridhaa kutoka kwa mzazi kwa ajili ya tathmini ya kwanza ili kubaini iwapo mtoto huyo ni mtoto mwenye ulemavu ikiwa:

1. Wilaya na AEA haziwezi kupata mzazi wa mtoto, licha ya jitihada za kufanya hivyo;
2. Haki za wazazi zimesitishwa kwa mujibu wa sheria ya Jimbo; au
3. Jaji ametoa haki ya kufanya maamuzi ya kielimu na kutoa ridhaa ya tathmini ya kwanza kwa mtu mwingine isipokuwa mzazi.

Kumbuka: “Mtegemezi wa Jimbo,” kama inavyotumika katika IDEA, inamaanisha mtoto ambaye, kama ilivyobainishwa na Jimbo ambapo mtoto anaishi:

1. Ni mtoto asiye na mzazi mlezi;
2. Anachukuliwa kuwa mtegemezi wa Jimbo chini ya sheria ya Jimbo; au
3. Yuko chini ya ulinzi wa shirika la umma la ustawi wa watoto.

Ridhaa ya Kuanzisha Elimu Maalum na Huduma Zinazohusiana

Wilaya yako na AEA ni lazima zipate ridhaa yako kabla ya kutoa elimu maalum na huduma husika kwa mtoto wako kwa mara ya kwanza.

Ni lazima zifanye juhudi adilifu kupata ridhaa yako kabla ya kutoa elimu maalum na huduma husika kwa mtoto wako kwa mara ya kwanza.

Ikiwa hutajibu ombi la kutoa ridhaa yako kwa mtoto wako kupata elimu maalum na huduma husika kwa mara ya kwanza, au ikiwa utakataa kutoa ridhaa hiyo, wilaya yako na AEA huenda zisitumie haki za kiutaratibu (yaani, upatanishi, malalamiko ya mchakato wa haki, mkutano wa utatuzi au usikilizaji wa mchakato wa haki usioegemea upande wowote) ili kupata makubaliano au uamuzi kwamba elimu maalum au huduma husika (zilizopendekezwa na Timu ya IEP ya mtoto wako) zinaweza kutolewa kwa mtoto wako bila ridhaa yako.

Kukataa Ridhaa ya Huduma

Ukikataa kutoa ridhaa kwa mtoto wako kupata elimu maalum na huduma husika kwa mara ya kwanza, au ikiwa hutajibu ombi la kutoa ridhaa kama hiyo na wilaya na AEA hazimpi mtoto wako elimu maalum na huduma husika ambazo aliomba ridhaa yako, wilaya yako na AEA:

1. Hazikiuki hitaji la kufanya elimu ya umma ya bure inayofaa (FAPE) ipatikane kwa mtoto wako kwa kushindwa kutoa huduma hizo kwa mtoto wako; na
2. Hazihitajiki kuwa na mkutano wa mpango wa elimu mahususi (IEP) au kuunda IEP ya mtoto wako kwa ajili ya elimu maalum na huduma husika ambazo ridhaa yako iliombwa.

Kubatilisha Ridhaa ya Huduma

Unaweza kubatilisha ridhaa yako ya kuendelea na elimu maalum na huduma husika kwa ajili ya mtoto wako. Lazima ufanye hivyo kwa maandishi.

Kabla ya huduma kusitishwa lazima upokee taarifa iliyoandikwa mapema kutoka kwenye shirika la umma. Ukibatilisha ridhaa yako ya kuendelea na elimu maalum na huduma husika kwa mtoto wako, wilaya na AEA hazihitajiki kubadilisha rekodi za elimu maalum za mtoto wako kwa sababu umebatilisha ridhaa yako ya huduma zaidi.

Baada ya Kubatilisha Ridhaa

Mtoto wako atakuwa mwanafunzi wa elimu ya jumla pekee. Hakuna ulinzi wowote wa IDEA utakaotumika kwa mtoto wako. Mtoto wako hatapewa tena huduma za elimu ya jumla zilizobainishwa katika IEP na kushiriki katika mipango isiyo ya shule (kwa mfano mitihani ya SSI, ACT/SAT, n.k.) kunaweza kuathiriwa. Mtoto wako hatakuwa tena na ulinzi wa nidhamu wa IDEA. Unaweza kushirikiana na wilaya ili kuomba Mpango wa Sehemu ya 504 lakini hauhitajiki.

Ridhaa ya Tathmini Mpya

IDEA inahitaji watu wanaostahiki kutathminiwa upya angalau kila baada ya miaka mitatu. Madhumuni ya kutathmini upya ni kubainisha iwapo mahitaji ya mwanafunzi yamebadilika na iwapo mwanafunzi anaendelea kustahiki kupata elimu maalum. Wilaya yako lazima ipate ridhaa yako kabla ya kutekeleza tathmini za ziada zinazohitajika kama ukaguzi mpya, isipokuwa wilaya iweze kuonyesha kwamba:

1. Ilichukua hatua zinazofaa ili kupata ridhaa yako ya kutathminiwa upya kwa mtoto wako; na
2. Hukujibu.

Iwapo utakataa kutoa idhini ya tathmini za ziada zinazohitajika kwa tathmini nyingine wa mtoto wako, shule inaweza, lakini haihitajiki, kutafuta tathmini nyingine ya mtoto wako kwa kutumia upatanisho, malalamiko ya usikilizaji wa kesi, mkutano wa usuluhishaji, na taratibu za usikilizaji wa kesi usio na mapendeleo ili kutafuta ubatilishaji wa ukataaji wako wa kutoa ridhaa kwa tathmini za ziada zinazohitajika kwa tathmini nyingine ya mtoto wako.

Kulingana na tathmini za kwanza, wilaya yako au AEA haikiuki wajibu wake chini ya Sehemu ya B ya IDEA iwapo inakataa kutafuta tathmini nyingine kwa namna hii.

Ikiwa hakuna taarifa ya ziada inayohitajika kwa ajili ya tathmini mpya, utapokea Ilani ya Tathmini Mpya lakini ridhaa haihitajiki.

Juhudi ili Kupata Ridhaa

Wilaya yako au AEA lazima ipate hati za juhudi zinazofaa ili kupata ridhaa ya mzazi kwa ajili ya tathmini za kwanza, ili kutoa elimu maalum na huduma husika kwa mara ya kwanza, ili kutathmini upya na kutafuta wazazi wa wategemezi wa Jimbo kwa ajili ya tathmini za kwanza.

Hati lazima zijumuishe rekodi ya majaribio katika maeneo haya, kama vile:

1. Rekodi za kina za simu zilizopigwa au kujaribiwa na matokeo ya simu hizo;
2. Nakala za barua zilizotumwa kwa wazazi na majibu yoyote yaliyopokelewa; na
3. Rekodi za kina za ziara zilizofanywa kwenda kwa nyumba ya mzazi au mahali pa kazi na matokeo ya ziara hizo.

Matukio Mengine Mahususi kwa ajili ya Ridhaa

IDEA na kanuni zake za utekelezaji zimeweka wazi nyakati za ziada wakati ridhaa yako inahitajika. Hizi zinahusisha kushiriki taarifa kuhusu mtoto wako.

Nyakati hizi ni:

1. Ridhaa yako lazima ipatikane kwa mara ya kwanza ambapo wilaya au AEA inataka kupata bima yako ya umma au faida au bima binafsi ili kusaidia kulipia unapompa mtoto wako FAPE.
2. Ridhaa yako lazima ipatikane kabla ya wilaya au AEA kutoa taarifa zinazoweza kumtambulisha mtu kwa mashirika yanayoshiriki ambayo yanatoa au kulipia huduma za mpito.
3. Ikiwa mtoto wako ameandikishwa au ataandikishwa katika shule isiyo ya umma iliyoidhinishwa ambayo iko katika AEA au wilaya tofauti, ni lazima ridhaa yako ipatikane kabla ya taarifa zozote zinazomtambulisha mtu kuhusu mtoto wako kutolewa kati ya wilaya na/au AEA ambapo shule isiyo ya umma iliyoidhinishwa ipo.

Taarifa Nyingine Kuhusu Ridhaa

Ridhaa yako haihitajiki kabla ya wilaya yako au AEA iweze:

1. Kukagua data iliyopo kama sehemu ya tathmini ya mtoto wako au tathmini mpya; au
2. Kumpa mtoto wako jaribio au tathmini nyingine ambayo hutolewa kwa watoto wote isipokuwa, kabla ya jaribio au tathmini hiyo, ridhaa inahitajika kutoka kwa wazazi wote wa watoto wote.

Kumbuka: Ikiwa hukubaliani na IEP iliyopendekezwa, wilaya yako haiwezi kutumia ukataaji wako wa kutoa ridhaa kwa sehemu hiyo ya IEP kukunyima wewe au mtoto wako huduma, faida au shughuli nyingine. AEA au wilaya lazima itoe huduma au shughuli katika IEP ambazo zimekubaliwa wakati mchakato wa utatuzi wa mgogoro (ulioelezwa baadaye katika hati hii) unaendelea. Ukibatilisha ridhaa ya huduma za elimu maalum, huduma na shughuli zote katika IEP zitaisha (angalia “Kubatilisha Ridhaa ya Huduma”).

Kumbuka: Ikiwa umemwandikisha mtoto wako katika shule ya kibinafsi kwa gharama yako mwenyewe au ikiwa unamsomesha mtoto wako nyumbani na hutoi ridhaa kwa ajili ya tathmini ya kwanza ya mtoto wako au tathmini mpya ya mtoto wako, au ukose kujibu ombi la kutoa ridhaa yako, wilaya huenda isitumie ridhaa yake kubatilisha ridhaa (yaani, upatanishi, mkutano wa utatuzi au usikilizaji wa mchakato wa haki usioegemea upande wowote) na haitakiwi kumchukulia mtoto wako kuwa anastahiki kupata huduma za usawa (huduma zinazotolewa kwa watoto wenye ulemavu wa shule ya kibinafsi waliowekwa na wazazi).

Kushiriki Katika Mikutano

Mikutano Ambayo Lazima Ijumuishe Fursa ya Ushiriki wa Wazazi

Kama mzazi wa mtoto mwenye ulemavu, lazima upewe fursa ya kushiriki katika mikutano inayohusiana na:

- Utambulisho, tathmini na uwekaji wa kielimu wa mtoto; na
- Utoaji wa elimu ya umma ya bure inayofaa (FAPE) kwa mtoto.

Matangazo ya Mkutano

Kila wilaya na AEA lazima itoe tangazo ili kuhakikisha kwamba wazazi wa watoto wenye ulemavu wana fursa ya kushiriki katika mikutano. Tangazo litatolewa kwako mapema vya kutosha ili uwe na fursa ya kuhudhuria na kutoa taarifa ifuatayo:

- Madhumuni,
- Muda,
- Mahali pa mkutano, na
- Ni nani atakayehudhuria (jina na cheo).

Mkutano huo utaratibiwa kwa wakati na mahali panapokubaliwa.

Kumbuka: Kuna matakwa ya ziada ya tangazo kwa mikutano fulani kuhusu:

- Watoto wanaohama kutoka Early ACCESS, na
- Watoto wanaozingatia malengo ya baada ya shule ya sekondari na huduma za mpito.

"Mkutano" ni nini?

Si kila mazungumzo kati ya wafanyakazi wa shule kuhusu mtoto ni "mkutano." Mkutano haujumuishi:

- Mazungumzo yasiyo rasmi au ambayo hayajaratibiwa na wafanyakazi wa AEA.
- Mazungumzo kuhusu masuala kama vile mbinu ya kufundisha, mipango ya somo au uratibu wa utoaji wa huduma, ikiwa masuala hayo hayajashughulikiwa katika IEP ya mtoto.
- Shughuli za maandalizi ambazo wafanyakazi wa wilaya na AEA hushiriki ili kuendeleza pendekezo au jibu kwa pendekezo la mzazi ambalo litajadiliwa katika mkutano wa baadaye.

Maamuzi ya Uwekaji

Kila wilaya na AEA lazima ihakikishe kwamba wewe ni mwanachama wa kikundi chochote kinachofanya maamuzi kuhusu uwekaji wa mtoto wako.

Wazazi Hawawezi Kushiriki

Iwapo huwezi kushiriki katika mkutano ambao uamuzi utafanywa kuhusiana na nafasi ya elimu ya mtoto wako, wilaya na AEA lazima zitumie mbinu nyingine ili kuhakikisha ushiriki wako.

Zinaweza kujumuisha:

- Simu za kibinafsi au za mkutano, au
- Mkutano wa video.

Maamuzi Bila Ushiriki wa Wazazi

Kikundi kinaweza kufanya uamuzi bila kukushirikisha ikiwa wilaya haiwezi kupata ushiriki wako katika uamuzi huo.

Shule lazima iwe na rekodi ya majaribio yako ili kuhakikisha ushiriki wako.

Tathmini Huru za Elimu

Ufafanuzi wa Tathmini Huru ya Elimu (IEE)

Tathmini huru ya elimu (IEE) ni tathmini ya mtoto wako inayofanywa na mtahini aliyehitimu ambaye si mwajiriwa wa wilaya au AEA.

AEA imeweka vigezo vya IEE katika sera yake ya bodi.

Kuomba IEE

Una haki ya kupata IEE kwa mtoto wako iwapo hutakubaliana na tathmini ya mtoto wako ambayo ilitekelezwa na wilaya na AEA, kwa kuzingatia:

- Mzazi ana haki ya kupata IEE ikiwa hakubaliani na tathmini iliyopatikana kutoka AEA.
- Mzazi ana haki ya kupata IEE moja pekee kwa gharama ya umma kila wakati shirika la umma linapofanya tathmini ambayo mzazi anakataa.
- Mzazi hana haki ya kupata IEE hadi tathmini ya AEA ikamilike.

Shule au Jibu la AEA kwa Ombi la IEE

Ukiomba IEE, shule au AEA inaweza kufanya moja au zaidi ya mambo yafuatayo:

- Shirika la umma linaweza kukuuliza kwa nini unapinga tathmini ya umma, lakini huhitajiki kutoa maelezo haya.

  Kumbuka: Maelezo huenda yasicheleweshe isivyofaa kutoa IEE kwa gharama ya umma au shule au usikilizaji wa mchakato wa haki ulioanzishwa na AEA.
- Shirika la umma linaweza kukubaliana nawe na kutoa IEE kwa gharama ya umma.
- Shirika la umma linaweza kuomba kusikilizwa ili kuonyesha kwa nini tathmini iliyokamilika inafaa. Katika hali hiyo, jaji wa sheria ya utawala (ALJ) angetoa uamuzi kuhusu iwapo wilaya au AEA ni sahihi.

Kumbuka: Hata ikiwa tathmini imebainishwa kuwa inafaa kupitia mchakato wa kusikiliza, bado unaweza kupata IEE; lakini wilaya au AEA haitahitajika kuilipia.

IEE Iliyoanzishwa na Mzazi

Iwapo tathmini inakidhi vigezo vya AEA, taarifa lazima izingatiwe katika maamuzi yanayofanywa kuhusiana na FAPE kwa ajili ya mtoto wako.

Katika usikilizaji wa mchakato wa haki, mhusika yeyote anaweza kutumia taarifa hiyo kama ushahidi.

Kulipia IEE

Isipokuwa iwapo shirika la umma linaomba usikilizaji wa mchakato wa haki kuhusu iwapo inapaswa kulipia IEE, inalipia gharama kamili ya IEE au inahakikisha kwamba IEE haikutozi chochote.

Ikiwa ALJ itaomba IEE, lazima iwe kwa gharama ya umma.

Mambo Mengine ya Kujua Kuhusu IEE

- Ikiwa unatafuta IEE kwa gharama ya umma, AEA itatoa taarifa kuhusu mahali ambapo IEE inaweza kupatikana na vigezo vya shirika.
- AEA haiwezi kuweka masharti au muda, zaidi ya vigezo vyake katika kupata IEE.
- Vigezo vya AEA lazima vilingane na haki yako ya kupata IEE.
- Una haki ya kupata IEE moja pekee ya mtoto wako kwa gharama ya umma kila wakati wilaya au AEA inapofanya tathmini ya mtoto wako ambayo unakataa.

Tangazo Lililoandikwa Mapema

Madhumuni

Ushiriki wako katika maamuzi ya elimu ya mtoto wako ni muhimu; sheria zinahitaji uhakikisho kwamba unashiriki katika shughuli mahususi njiani. Shughuli na maamuzi hayo mahususi huathiri huduma za elimu maalum za mtoto wako.

"Taarifa iliyoandikwa mapema" ni mawasiliano ya maandishi kwako kutoka kwa shirika la umma wakati shirika:

- Linapendekeza au kukataa kuanzisha au kubadilisha:
  - Utambulisho,
  - Tathmini, au
  - Uwekaji wa kielimu, au,
  - Masharti ya FAPE kwa ajili ya mtoto wako.

Tangazo lazima litolewe kwako wakati unaofaa kabla ya wilaya au AEA kutekeleza hatua hiyo, lakini baada ya uamuzi wa pendekezo au kukataliwa kufanywa.

Taarifa katika Tangazo

Tangazo lazima lijumuishe:

1. Maelezo ya hatua iliyopendekezwa au kukataliwa.
2. Maelezo ya kwa nini hatua inapendekezwa au kukataliwa.
3. Maelezo ya kila taratibu ya tathmini, ukaguzi, rekodi au ripoti ambayo shirika lilitumia kama msingi wa hatua iliyopendekezwa ua kukataliwa.
4. Taarifa inayosema kwamba wewe au mtoto wako ana ulinzi chini ya haki za kiutaratibu katika sheria.
5. Vyanzo kwa ajili ya wazazi kuwasiliana ili kupata usaidizi katika kuelewa sehemu za sheria zilizoainishwa katika mwongozo wa haki za kiutaratibu.
6. Maelezo ya machaguo mengine ambayo Timu ya IEP ilizingatia na sababu ambazo machaguo hayo yalikataliwa.
7. Maelezo ya sababu nyingine zozote ambazo zinahusiana na uamuzi wa shirika wa kupendekeza au kukataa hatua.
8. Tangazo linahitaji wazazi kufahamishwa ni wapi wanaweza kupata nakala ya haki za kiutaratibu.

Muundo wa Tangazo

Taarifa iliyoandikwa mapema itakuwa na fomu au barua iliyoandikwa.

Taarifa lazima iandikwe katika lugha inayoeleweka na umma na itolewe katika lugha yako ya asili au namna nyingine yoyote ya mawasiliano unayotumia isipokuwa iwapo haiwezekani kufanya hivyo.

Ikiwa lugha yako ya asili au njia nyingine ya mawasiliano si lugha ya maandishi, shirika lako la umma lazima lihakikishe kwamba:

1. Taarifa inatafsiriwa kwako kwa maneno kwa njia nyingine katika lugha yako ya asili au mbinu nyingine ya mawasiliano;
2. Unaelewa yaliyomo kwenye taarifa, na
3. Kuna ushahidi ulioandikwa kwamba 1 na 2 yametimizwa.

Iwapo shirika lako la umma linawapa wazazi chaguo la kupokea hati kupitia barua pepe, unaweza kuchagua kupokea taarifa iliyoandikwa mapema kupitia barua pepe.

Machaguo ya Utatuzi wa Migogoro

IDEA na sheria ya Iowa hutoa machaguo yafuatayo ya utatuzi yanayopatikana ili kushughulikia kutokubaliana:

- Upatanishi - unaweza kutumika kutatua mizozo kuhusiana na mambo yoyote chini ya IDEA
- Malalamiko ya Mchakato wa Haki - yanaweza kuwasilishwa na mzazi au shirika la umma kuhusiana na utambulisho, tathmini au uwekaji wa kielimu wa mtoto mwenye ulemavu, au utoaji wa FAPE kwa mtoto.
- Malalamiko ya Jimbo - yanaweza kuwasilishwa na mtu au shirika lolote kwa madai kuwa shirika la umma limekiuka Sehemu ya B ya IDEA.

Upatanishi

Upatikanaji wa Upatanishi

Mzazi, LEA au AEA inaweza kuomba upatanishi ufanywe kuhusu uamuzi wowote unaohusiana na utambulisho, tathmini au uwekaji wa kielimu, au utoaji wa FAPE.

Upatanishi unaweza kuombwa:

- Bila kujaza malalamiko ya mchakato wa haki.
- Kabla ya kujaza malalamiko ya mchakato wa haki.
- Baada ya kujaza malalamiko ya mchakato wa haki.

Ombi la fomu ya upatanishi linapatikana kwenye ukurasa wa 39.

Taratibu za Upatanishi

Taratibu za upatanishi lazima zihakikishe mchakato wa upatanishi:

- Ni wa hiari
- Hautumiki kunyima au kuchelewesha usikilizaji wa mchakato wa haki au haki nyingine zinazotolewa chini ya IDEA
- Unatekelezwa na mpatanishi aliyehitimu na asiyeegemea upande wowote ambaye amepata mafunzo katika mbinu zinazofaa za upatanishi

Wapatanishi

Idara lazima:

- Idumishe orodha ya watu ambao ni wapatanishi waliohitimu na wenye maarifa kuhusu sheria na kanuni zinazohusiana na utoaji wa elimu maalum na huduma zinazohusiana.
- Ichague wapatanishi kinasibu, kwa zamu au msingi mwingine usio na upendeleo.
- Ilipie gharama ya mchakato wa upatanishi, ikiwemo gharama za mikutano na mtu asiyependezwa wakati chaguo si kutumia upatanishi.

Mpatanishi Asiyeegemea Upande Wowote

Mtu anayetumika kama mpatanishi:

- Lazima awe mfanyakazi wa Idara, AEA au wilaya inayohusika katika elimu na utunzaji wa mtoto wako, na
- Hapaswi kuwa na maslahi binafsi au ya kitaaluma yanayokinzana na lengo la mpatanishi.

Mtu anayetumika kama mpatanishi huenda asiwe mfanyakazi wa Idara, AEA, au LEA inayohusika katika elimu au utunzaji wa mtoto na lazima asiwe na maslahi binafsi au ya kitaaluma yanayokinzana na lengo la mpatanishi. (Ingawa wapatanishi wanalipwa na Idara, hawazingatiwi kuwa wafanyakazi wa Idara.)

Mchakato wa Upatanishi

- Upatanishi lazima uratibiwe kwa wakati unaofaa na ufanyike kwa wakati na mahali panapofaa wahusika wote.
- Majadiliano yanayotokea wakati wa upatanishi ni ya siri na hayawezi kutumika kama ushahidi katika kesi za baadaye. Kabla ya kuanza kwa upatanishi, wahusika watahitajika kutia saini ahadi ya usiri.
- Iwapo mzozo utatatuliwa kupitia mchakato wa upatanishi, wahusika wote ni lazima waingie katika makubaliano ya kisheria ambayo yanaanzisha utatuzi na:
    - Inasema kwamba majadiliano yote yaliyotokea wakati wa upatanishi yatabaki kuwa siri na hayapaswi kutumika kama ushahidi katika usikilizaji wowote unaofuata wa kesi; na
    - Imetiwa saini na wewe na mwakilishi wa shirika ambaye ana mamlaka kuidhinisha kwa niaba ya shirika.
- Mkataba wa maandishi uliotiwa saini unaweza kutekelezwa mahakamani.

Uwekaji wa Mtoto Wakati wa Upatanishi

Mtoto anayehusika lazima abaki katika nafasi ya sasa ya kielimu wakati upatanishi unasubiri na kwa siku 10 baada ya upatanishi kama huo kutokea ikiwa hakuna makubaliano yaliyofikiwa; isipokuwa wahusika wakubaliane vinginevyo au mwanafunzi alazimike kuondolewa kwa nidhamu.

Huna Uhakika Kuhusu Kutumia Upatanishi?

AEA inaweza kuanzisha taratibu za kuwapa wazazi na wilaya zinazochagua kutotumia mchakato wa upatanishi, fursa ya kukutana, kwa wakati na mahali panapokufaa, na mhusika asiyependezwa.

Mhusika asiyependezwa ni mmoja wa wafuatao:
- Mtu mwenye mkataba na kituo mbadala kifaacho cha kutatua mizozo; au
- Kituo cha Nyenzo cha ASK (Iowa PTI); au
- Kituo cha nyenzo cha wazazi cha jumuiya.

Mhusika asiyependezwa anaweza kueleza faida za na kuhimiza matumizi ya mchakato wa upatanishi kwako.

Mchakato wa Haki (pia hujulikana kama “Ombi la Usikilizaji wa Mchakato wa Haki”)

Ni mzazi/mlezi au wilaya pekee inayoweza kuwasilisha malalamiko ya mchakato wa haki kuhusu suala lolote linalohusiana na pendekezo au kukataa kuanzisha au kubadilisha:
- Utambulisho wa mtoto mwenye ulemavu;
- Tathmini ya mtoto mwenye ulemavu;
- Uwekaji wa kielimu wa mtoto mwenye ulemavu; au
- Utoaji wa elimu ya umma ya bure inayofaa (FAPE) kwa mtoto.

Idara lazima ikujulishe kuhusu huduma zozote za bila malipo au za gharama ya chini au huduma nyingine husika zinazopatikana unapoomba taarifa au baada ya kuwasilisha malalamiko ya mchakato wa haki.

Vikomo vya Muda

Ukiukaji unaodaiwa unaounda msingi wa malalamiko ya mchakato wa haki lazima uwe umetokea ndani ya miaka miwili baada ya wewe au wilaya kujua kuhusu madai ya ukiukaji.

Kikomo cha muda cha miaka miwili hakitatumika ikiwa ulizuiwa kuwasilisha malalamiko kuhusiana na:
- Uwakilishi mahususi wa wilaya au AEA kwamba ilikuwa imetatua masuala yaliyotambuliwa katika malalamiko; au
- Wilaya au AEA ilizuia taarifa kutoka kwako ambayo ilihitajika kutoa chini ya IDEA.

Baada ya kupokea malalamiko, wilaya ina 15 za kufanya mkutano wa utatuzi (uliofafanuliwa hapa chini) na siku 30 za kutatua matatizo. Iwapo hakuna maafikiano yaliyofikiwa wakati wa mkutano wa utatuzi na/au wilaya haijatatua matatizo ndani ya siku 30 za kalenda, usikilizaji utafanyika ndani ya siku 45 za kalenda. Jaji wa Sheria ya Utawala (ALJ) anaweza kuidhinisha nyongeza yoyote zaidi ya siku 45 za kalenda kwa ombi la mhusika yeyote.

Matakwa ya Malalamiko ya Mchakato wa Haki

Malalamiko ya mchakato wa haki lazima yajumuishe:

- Jina la mtoto wako.
- Anwani ya makazi ya mtoto wako.
- Jina la shule ya mtoto wako na AEA.
- Maelezo ya hali ya tatizo la mtoto wako linalohusiana na hatua iliyopendekezwa au kukataliwa, ikiwemo ukweli kuhusu tatizo.
- Suluhisho iliyopendekezwa ya tatizo kwa kiwango kinachojulikana na kupatikana kwako au wilaya au AEA wakati huo.

Kumbuka: Katika kesi ya mtoto au kijana asiye na makazi (ndani ya maana ya Kifungu cha 725(2) cha Sheria ya Usaidizi wa Wasio na Makazi ya McKinney- Vento (42 U.S.C. 11434a(2)), malalamiko lazima yajumuishe taarifa ya mawasiliano na jina la shule ya mtoto.

Fomu ya kielelezo ya kuwasilisha malalamiko ya mchakato wa haki inapatikana kwenye ukurasa wa 41.

Kuamua Iwapo Malalamiko ya Mchakato wa Haki Yanakidhi Matakwa Yote

Malalamiko yatazingatiwa kuwa ya kutosha isipokuwa iwapo mhusika anayepokea malalamiko aarifu Jaji wa Sheria ya Utawala (ALJ) na wahusika wote ndani ya siku 15 za kalenda baada ya kupokelewa kwamba malalamiko hayakidhi matakwa. ALJ lazima afanye uamuzi kuhusu iwapo malalamiko yanakidhi matakwa ndani ya siku tano za kalenda baada ya kupokea arifa na kuarifu wahusika wote kuhusu uamuzi huo kwa maandishi.

Usikilizaji hauwezi kufanywa hadi malalamiko yaliyowasilishwa yatimize matakwa yote. Mhusika anayewasilisha malalamiko hataruhusiwa kuibua masuala yoyote kwenye usikilizaji ambayo hayakutolewa katika malalamiko isipokuwa iwapo mhusika mwingine atakubali.

Ni Nani Anayepata Nakala ya Malalamiko ya Mchakato wa Haki?

Unatakiwa kutuma malalamiko ya mchakato wa haki kwa:

- Wilaya
- AEA
- Idara; na
- Wahusika wengine waliotajwa.

Muda unaohusishwa na malalamiko ya mchakato wa haki unaanza wakati nakala zote zinazohitajika zinapokelewa na wahusika wote.

Idara ina jukumu la kuandaa usikilizaji wa mchakato wa haki usioegemea upande wowote.

Kubadilisha Malalamiko ya Mchakato wa Haki

Unaweza kufanya mabadiliko (“marekebisho”) kwenye malalamiko yako ya mchakato wa haki iwapo:

1. Wahusika wengine wanakubali mabadiliko hayo kwa maandishi na kupewa fursa ya kutatua malalamiko ya mchakato wa haki kupitia mkutano wa utatuzi; au
2. ALJ anatoa ruhusa, isipokuwa kwamba ALJ anaweza tu kutoa ruhusa ya kurekebisha wakati wowote kwa muda usiozidi siku tano kabla ya usikilizaji wa mchakato wa haki kuanza.

Malalamiko yanapobadilishwa, muda wa usikilizaji na mkutano wa utatuzi unaanza tena.

Kujibu Malalamiko ya Mchakato wa Haki

Isipokuwa iwapo wilaya imekutumia taarifa iliyoandikwa mapema kuhusu suala la malalamiko ya mchakato wa haki, wilaya lazima, ndani ya siku 10 za kalenda baada ya kupokea malalamiko hayo, itoe jibu linalojumuisha:

- Maelezo ya kwa nini shirika lilipendekeza au kukataa kuchukua hatua lililoibuka katika malalamiko ya mchakato wa haki;
- Maelezo ya machaguo mengine ambayo timu ya IEP ya mtoto wako ilizingatia na sababu za kwa nini machaguo hayo yalikataliwa;
- Maelezo ya kila taratibu ya tathmini, ukaguzi, rekodi au ripoti ambayo shirika lilitumia kama msingi wa hatua iliyopendekezwa ua kukataliwa; na
- Maelezo ya sababu nyingine zozote ambazo zinahusiana na hatua ya shirika iliyopendekezwa au kukataliwa.

Mkutano wa Azimio

Madhumuni ya mkutano huu ni kujadili malalamiko na kutoa fursa ya kutatua mzozo.

Ndani ya siku 15 baada ya kupokea taarifa ya malalamiko, wilaya na AEA lazima wafanye mkutano na wewe na wanachama husika wa Timu ya IEP ambao wana ufahamu mahususi wa ukweli ulioainishwa katika malalamiko yako ya usikilizaji wa mchakato wa haki kwamba:

- Lazima ijumuishe mwakilishi wa wilaya na AEA ambaye ana mamlaka ya kufanya maamuzi kwa niaba ya wilaya na AEA.
- Huenda isijumuishe wakili wa wilaya au AEA isipokuwa wakili aandamane nawe.

Mkutano wa utatuzi lazima ufanyike isipokuwa:

- Wahusika wote wakubali kwa maandishi kuondoa mkutano; au
- Wahusika wote wakubali kutumia mchakato wa upatanishi unaopatikana kupitia Idara.

Hati lazima zitumwe kwa Idara zinazoonyesha kwamba mkutano wa utatuzi ulifanyika au kwamba mojawapo ya vighairi hivi viwili inatumika.

Ikiwa makubaliano yamefikiwa katika mkutano wa utatuzi, wahusika lazima watie saini makubaliano ya kisheria ambayo yanaweza kutekelezwa mahakamani. Mhusika yeyote anaweza kubatilisha makubaliano haya ndani ya siku tatu za kazi baada ya kutia saini.

Kukosa Kuitisha Mkutano wa Utatuzi

Kushindwa kuitisha au kushiriki katika mkutano wa utatuzi wakati wahusika wote hawajakubaliana kuondoa mkutano kuna matokeo.

Iwapo wilaya itashindwa kufanya mkutano ndani ya siku 15 za kalenda baada ya kupokea taarifa ya malalamiko au kukosa kushiriki katika mkutano, unaweza kuomba muda wa siku 45 kuanza kwa usikilizaji.

Ikiwa wilaya haiwezi kupata ushiriki wako katika mkutano wa utatuzi baada ya kufanya juhudi zinazofaa na kurekodi juhudi hizo, wilaya au AEA inaweza, mwishoni mwa kipindi cha utatuzi cha siku 30 za kalenda, kuomba malalamiko ya mchakato wa haki kupuuzwa. Kumbukumbu za juhudi zitajumuisha rekodi ya majaribio ya kupanga wakati na mahali panapokubalika na wahusika wote kama vile:

- Rekodi za kina za simu
- Nakala za barua zilizotumwa na kupokelewa
- Rekodi za kina za matembezi nyumbani kwako au mahali pa kazi

Uwekaji wa Mtoto Wakati wa Kesi

Isipokuwa kesi zinazohusu kuondolewa kwa ajili ya nidhamu, mtoto wako lazima abaki katika uwekaji wake wa sasa wa kielimu katika kipindi cha usikilizaji wa mchakato wa haki usioegemea upande wowote, isipokuwa wahusika wakubaliane vinginevyo.

Ikiwa mtoto wako yuko katika nafasi mbadala ya elimu wakati wa usikilizaji wa mchakato wa haki usioegemea upande wowote

ni lazima mtoto abaki katika mpangilio huo akisubiri uamuzi wa ALJ au kuisha kwa muda.

Iwapo malalamiko ya mchakato wa haki yanajumuisha maombi ya uandikishaji wa kwanza katika shule ya umma, mtoto wako, kwa ridhaa yako, lazima awekwe katika shule ya umma hadi usikilizaji wa mchakato wa haki ukamilike.

Ikiwa uamuzi wa ALJ katika usikilizaji wa mchakato wa haki uliotekelezwa na Idara unakubaliana nawe kwamba mabadiliko ya uwekaji yanafaa, kwamba uwekaji lazima uchukuliwe kama makubaliano kati ya Jimbo na wewe.

Mchakato wa Usikilizaji

Wakati wowote ambapo malalamiko ya mchakato wa haki yanawasilishwa, AEA, au wilaya inayohusishwa katika mzozo lazima iwe na fursa ya usikilizaji wa mchakato wa haki usioegemea upande wowote.

- Idara inapanga usikilizaji.
- Mtu aliye na cheo cha jaji wa sheria ya utawala (ALJ) husikiliza ushahidi kwenye usikilizaji wa mchakato wa haki na kufanya uamuzi.
- Idara lazima iweke orodha ya watu wanaohudumu kama ALJ. Orodha lazima iwe na taarifa ya sifa za kila mmoja wa watu hao.

Kwa kiwango cha chini, ALJ hapaswi kuwa:

- Mfanyakazi wa Idara, AEA au wilaya inayohusika katika elimu na utunzaji wa mtoto wako, au
- Mtu aliye na maslahi binafsi au ya kitaalamu yanayokinzana na lengo la mtu huyo katika usikilizaji.

ALJ lazima:

- Awe na maarifa na uwezo wa kuelewa masharti ya IDEA, kanuni za Shirikisho na Jimbo zinazohusiana na IDEA, na tafsiri za kisheria za IDEA na mahakama za Shirikisho na Jimbo;
- Awe na maarifa na uwezo wa kutekeleza usikilizaji kwa mujibu wa sheria zinazofaa, za kawaida; na
- Awe na maarifa na uwezo wa kutoa na kuandika maamuzi kwa mujibu wa kanuni za kisheria zinazofaa.

Ingawa ALJ analipwa na shirika, hachukuliwi kama mfanyakazi wa shirika. Wakati wa kesi, wahusika

wana haki ya:

- Kuambatana na kushauriwa na wakili na watu wenye ufahamu maalum au mafunzo kuhusiana na matatizo ya watoto wenye ulemavu;
- Kutoa ushahidi na kupinga, kuchunguza kwa undani, na kuhitaji mashahidi kuhudhuria;
- Kuzuia utoaji wa ushahidi wowote katika usikilizaji ambao haujafichuliwa kwa upande huo kwa angalau siku tano kabla ya usikilizaji;
- Kupata rekodi ya usikilizaji iliyoandikwa,au ya kielektroniki, ya neno kwa neno; na
- Kupata matokeo yaliyoandikwa, au ya kielektroniki.

Zaidi ya hayo, wazazi wana haki ya:

- Kuwa na mtoto ambaye ni mhusika wa kesi, kuwepo;
- Kufungua usikilizaji wa kesi kwa umma; na
- Kuwa na rekodi ya usikilizaji, na matokeo ya ukweli na uamuzi unaotolewa kwako bila malipo yoyote.

Wahusika wote lazima wafichuliane, angalau siku tano za kazi kabla ya usikilizaji, tathmini zote zilizokamilika kufikia tarehe hiyo na mapendekezo kulingana na tathmini hizo ambazo wewe au wahusika wengine mnanuia kutumia katika usikilizaji wa kesi. ALJ anaweza kuzuia mhusika yeyote ambaye anakosa kufuata masharti haya kutoa tathmini yoyote inayohusiana au pendekezo katika usikilizaji bila ridhaa ya wahusika wengine.

ALJ lazima afanye uamuzi kwa misingi thabiti kulingana na uamuzi wa iwapo mtoto alipokea

FAPE. Katika masuala yanayodai ukiukaji wa taratibu, ALJ anaweza kupata kwamba mtoto hakupokea FAPE ikiwa tu mapungufu ya utaratibu:

- Yalizuia haki ya mtoto wako kupata FAPE;
- Yalizuia kwa kiasi kikubwa fursa yako ya kushiriki katika mchakato wa kufanya uamuzi kuhusu utoaji wa FAPE kwa mtoto wako; au
- Yamesababisha kunyimwa kwa faida ya kielimu.

Hakuna chochote katika masharti haya kitakachomaanisha kwamba ALJ hawezi kuamuru wilaya au AEA kutii matakwa ya kiutaratibu ya IDEA.

Mhusika yeyote ambaye hakubaliani na uamuzi wa ALJ anaweza kukata rufaa dhidi ya uamuzi huo kupitia harakati ya kiraia mahakamani. Hii lazima iwasilishwe ndani ya siku 90 baada ya tarehe ya uamuzi wa ALJ. Hatua kama hiyo inaweza kuletwa kwa mahakama ya jimbo au shirikisho, bila kujali kiasi kinachopingwa.

Idara, baada ya kufuta taarifa yoyote inayoweza kumtambulisha mtu, lazima:

- Iwasilishe matokeo na maamuzi kwa Jopo la Ushauri la Elimu Maalum la Iowa; na
- Iwezeshe matokeo na maamuzi hayo kupatikana kwa umma.

Kumbuka: Hakuna kinachokuzuia kuwasilisha malalamiko tofauti ya mchakato wa haki kwa suala tofauti na malalamiko ya mchakato wa haki ambayo tayari yamewasilishwa au kuamuliwa.

Kesi na Ada za Mwanasheria

Kabla ya kuwasilisha kesi ya kiraia, taratibu za mchakato wa haki lazima zimalizike. Hii inamaanisha kwamba mhusika hawezi kuenda moja kwa moja mahakamani; badala yake, lazima kwanza utumie suluhisho za kiutawala chini ya IDEA zilizoelezewa hapo juu (yaani, malalamiko ya mchakato wa haki, mkutano wa utatuzi na taratibu za usikilizaji wa kesi usio na mapendeleo).

Mahakama inaweza kutoa ada zinazofaa za wakili kwa mhusika aliyepo katika hatua yoyote iliyotolewa chini ya IDEA. Ada za wakili zinaweza kukosa kutolewa kwa mkutano wowote wa timu ya IEP isipokuwa iwapo mkutano utafanyika kutokana na kesi ya usimamizi au kesi ya mahakama. Kikao cha utatuzi hakitazingatiwa kuwa mkutano ulioitishwa kwa sababu ya kusikilizwa kwa usimamizi au hatua ya mahakama au kusikilizwa kwa usimamizi na ada za wakili haziwezi kutolewa.

Ada za wakili na gharama husika haziwezi kurejeshwa kwa huduma zinazotekelezwa baada ya muda wa ofa iliyoandikwa ya malipo yako, isipokuwa iwapo ulikuwa na sababu za kutosha kukataa ofa ya kulipwa.

Iwapo wakili wako aliwasilisha malalamiko ya mchakato wa haki, mahakama, kwa hiari yake, inaweza kutoa ada zinazofaa za wakili kama sehemu ya gharama kwa SEA, AEA au LEA iliyopo, ikiwa mahakama itapata kwamba malalamiko ya mchakato wa haki:

- Ni ya kipuuzi, yasiyo na maana au yasiyo na msingi; au
- Yanaendelea kushtaki baada ya mashtaka kuwa ya kipuuzi, yasiyo na maana au yasiyo na msingi; au
- Yaliwasilishwa kwa madhumuni yoyote yasiyofaa, kama vile; kunyanyasa, kusababisha ucheleweshaji usio wa lazima au kuongeza gharama ya hatua bila sababu.

Tuzo ya ada za wakili inaweza kupunguzwa ikiwa mahakama itapata kwamba:
Wewe au wakili wako mlichukua muda mrefu bila sababu kwa utatuzi wa mwisho wa mabishano;

- Kiasi hicho kinazidi kiwango cha saa kilichopo katika jumuiya;
- Muda uliotumiwa na huduma zilizotolewa zilikuwa nyingi zaidi ikizingatiwa mashtaka au usikilizaji; au
- Wakili anayemwakilisha mzazi hakuipa wilaya au AEA taarifa ifaayo katika malalamiko ya mchakato wa haki.

Hata hivyo, utoaji wa kupunguza ada za wakili hautumiki ikiwa mahakama itapata kwamba LEA, AEA au SEA:

- Ilichukua muda mrefu bila sababu kwa utatuzi wa mwisho wa hatua; au
- Kulikuwa na ukiukaji wa Kifungu cha 615 cha IDEA, sehemu ya ulinzi wa kiutaratibu wa IDEA.

Malalamiko ya Jimbo

Mtu yeyote au shirika linaweza kuwasilisha malalamiko ya jimbo kudai kwamba (LEA), Shirika la Elimu la Eneo (AEA), Shirika la Elimu la Jimbo (SEA) ya wilaya, au shirika jingine lolote la umma limekiuka sharti la Kifungu cha B cha IDEA.

Matakwa ya Malalamiko ya Jimbo

Malalamiko ya jimbo lazima yajumuishe:

- Taarifa kwamba wilaya au AEA imekiuka sharti la Kifungu cha B cha IDEA na ukweli ambao taarifa hiyo imejikita;
- Saini na taarifa ya mawasiliano ya mlalamikaji; na
- Ikiwa ni madai ya ukiukaji kuhusu mtoto mahususi:
    - Jina na anwani ya makazi ya mtoto;
    - Jina la shule ambayo mtoto anasomea;
    - Katika kesi ya mtoto au kijana asiye na makazi (ndani ya maana ya § 725(2) cha Sheria ya Usaidizi wa Wasio na Makazi ya McKinney- Vento (42 U.S.C. 11434a(2)), taarifa ya mawasiliano inayopatikana ya mtoto na jina la shule ya mtoto;
    - Maelezo ya hali ya tatizo na ukweli unaohusiana; na
    - Suluhisho iliyopendekezwa ya tatizo kwa kiwango kinachojulikana na kupatikana kwa mhusika wakati malalamiko yanawasilishwa.

Mhusika anayewasilisha malalamiko ya jimbo lazima awasilishe nakala ya malalamiko kwa wilaya na AEA inayomhudumia mtoto wakati ambao mhusika anawasilisha malalamiko kwa Idara.

Iwapo malalamiko ya jimbo yatapokelewa ambayo pia ni mada ya usikilizaji wa mchakato wa haki, Jimbo lazima litenge malalamiko ya jimbo hadi mwisho wa kusikilizwa. Ikiwa tatizo katika malalamiko ya jimbo limeamuliwa katika usikilizaji wa mchakato wa haki unaohusisha wahusika haohao:

- Uamuzi wa usikilizaji wa mchakato wa haki ni wa mwisho kwa swala hilo; na
- SEA lazima ijulishe mwasilishaji wa malalamiko ya jimbo kuhusu hilo.

Fomu ya kielelezo ya kuwasilisha malalamiko ya jimbo inaweza kupatikana kwenye ukurasa wa 43.

Vikomo vya Muda na Mchakato

Malalamiko ya jimbo lazima yadai ukiukaji ambao ulifanyika kwa muda usiozidi mwaka mmoja kabla ya tarehe ya kupokelewa kwa malalamiko.

Idara ina siku 60 za kalenda baada ya malalamiko ya jimbo kuwasilishwa kuweza:

- Kufanya uchunguzi huru kwenye eneo, ikiwa Idara itabainisha kwamba uchunguzi ni muhimu;
- Kumpa mwasilishaji wa malalamiko ya jimbo fursa ya kuwasilisha taarifa za ziada, iwe ni kwa maneno au maandishi, kuhusu madai katika malalamiko ya jimbo;
- Kuipa wilaya au AEA fursa ya kujibu malalamiko ya jimbo, ikiwemo, angalau:
    - Kwa hiari ya wilaya au AEA, pendekezo la kutatua malalamiko ya jimbo; na
    - Kwa ridhaa ya mzazi (au mtu binafsi au shirika lililowasilisha malalamiko ya jimbo), fursa ya wilaya au AEA kushirikisha mzazi au mtu binafsi au shirika katika upatanishi, au njia mbadala ya kutatua mzozo.
- Kukagua taarifa zote muhimu na kufanya uamuzi huru kuhusu iwapo wilaya au AEA inakiuka matakwa ya IDEA.
- Kutoa uamuzi wa maandishi kwa mwasilishaji wa malalamiko ya jimbo ambao unashughulikia kila dai katika malalamiko ya jimbo na unajumuisha:
    - Matokeo ya ukweli na hitimisho; na

  - Sababu za uamuzi wa mwisho wa Idara.

Kuongezwa kwa muda wa siku 60 kunaruhusiwa iwapo:

- Hali za kipekee zipo kuhusiana na malalamiko mahususi; au
- Mzazi na wilaya au AEA wanakubali kuongeza muda wa kufanya upatanishi au shughuli nyingine za utatuzi wa mzozo.

Maamuzi ya Malalamiko ya Jimbo

Iwapo Idara itapata kushindwa kutoa huduma zinazofaa, Idara lazima ishughulikie:

- Kushindwa kutoa huduma zinazofaa, ikiwemo hatua za kurekebisha zinazofaa kushughulikia mahitaji ya mtoto; na
- Utoaji unaofaa wa siku zijazo wa huduma kwa watoto wote wenye ulemavu.

Taratibu za Tabia na Nidhamu

Mabadiliko ya Uwekaji Kwa Sababu ya Kuondolewa Kutokana na Nidhamu

Uondoaji wa mtoto wako mwenye ulemavu kutoka kwa uwekaji wa sasa wa kielimu ni ubadilishaji wa uwekaji iwapo:

- Uondoaji huu ni wa siku zaidi ya 10 mfululizo; au
- Mtoto wako amepata mfululizo wa uondoaji ambao umekuwa ni mtindo kwa sababu:
    - Jumla ya mfululizo wa uondoaji ni zaidi ya siku 10 za shule katika mwaka wa shule;
    - Tabia ya mtoto wako inafanana kwa kiasi kikubwa na tabia ya mtoto katika matukio ya hapo awali ambayo yalisababisha mfululizo wa uondoaji; na
    - Sababu za ziada kama vile urefu wa muda wa kila uondoaji, jumla ya muda ambao mtoto wako ameondolewa, na ukaribu wa uondoaji kutoka kwa mwingine.

Iwe mtindo wa uondoaji unajumuisha ubadilishaji wa uwekaji unaamuliwa kulingana na kesi na wilaya ya shule na, iwapo utapingwa, unapaswa kukaguliwa kupitia mchakato wa usikilizaji wa kesi na kesi ya mahakama.

Iwapo kufukuzwa shuleni kunahesabiwa kama siku ya kuondolewa kunategemea ikiwa wilaya inaweza kujibu maswali haya yote matatu “ndiyo.”

1. Je, mtoto wako anaweza kushiriki ipasavyo katika mtaala wa elimu ya jumla?
2. Je, mtoto wako anaweza kupata huduma zilizoainishwa katika IEP ya mtoto wako?
3. Je, mtoto wako anaweza kushiriki na watoto wasio na ulemavu kwa kiwango kilichotolewa katika uwekaji wa sasa wa mtoto wako?

Ubainishaji wa Udhihirishaji

Ndani ya siku 10 za shule baada ya uamuzi wowote wa kubadilisha nafasi ya mtoto mwenye ulemavu kwa sababu ya ukiukaji wa kanuni za maadili ya wanafunzi (isipokuwa uondoaji ambao ni siku 10 mfululizo za shule au chini ya hapo na si mabadiliko ya uwekaji), wilaya ya shule, wewe na washiriki wengine husika wa Timu ya IEP (kama ilivyobainishwa na wewe na wilaya ya shule) lazima wakague taarifa zote muhimu ndani ya faili la mwanafunzi, ikiwemo IEP ya mtoto, uchunguzi wowote wa mwalimu na taarifa yoyote muhimu iliyotolewa na wewe ili kuamua:

- Iwapo tabia iliyokiukwa ilisababishwa na, au ilikuwa na uhusiano wa moja kwa moja au kwa kiwango kikubwa na, ulemavu wa mtoto; au
- Iwapo tabia iliyokiukwa ilisababishwa moja kwa moja na ukosaji wa wilaya ya shule kushindwa kutekeleza IEP ya mtoto.

Ubainishaji wa Tabia ulikuwa Udhihirishaji wa Ulemavu

Ikiwa tathmini itabaini kuwa mojawapo ya masharti haya yametimizwa, mwenendo lazima uamuliwe kuwa udhihirisho wa ulemavu wa mtoto.

Udhihirishaji Kwa Sababu ya Kushindwa Kutekeleza

Iwapo tathmini itabaini kuwa tabia iliyokiukwa ilisababishwa moja kwa moja na wilaya ya shule kushindwa kutekeleza IEP, wilaya ya shule ni lazima ichukue hatua ya moja kwa moja kusuluhisha upungufu huu.

Hatua Wakati Tabia ni Udhihirishaji wa Ulemavu

Ikiwa tathmini itabainisha kwamba mwenendo huo ulikuwa udhihirisho wa ulemavu wa mtoto, Timu ya IEP lazima:

- Ifanye tathmini ya tabia ya kiutendaji, isipokuwa iwapo wilaya shule ilifanya tathmini ya tabia ya kiutendaji kabla ya kufanyika kwa tabia iliyosababisha ubadilishaji wa uwekaji, na kutekeleza mpango wa uingiliaji wa tabia kwa mtoto; au
- Iwapo mpango wa uingiliaji wa tabia tayari umeundwa, ifanye ukaguzi wa mpango wa uingiliaji wa tabia, na irekebishe, kama inavyohitajika, ili kutatua tabia hii.

Isipokuwa kama ilivyofafanuliwa hapa chini chini ya kichwa kidogo “Hali Maalum,” wilaya ya shule lazima imrudishe

mtoto wako katika uwekaji ambao mtoto wako aliondolewa, isipokuwa iwapo wewe na wilaya mkubaliane ubadilishaji wa uwekaji kama sehemu ya urekebishaji wa mpango wa uingiliaji wa tabia.

Hali Maalum

Iwe au isiwe kwamba tabia ilikuwa udhihirishaji wa ulemavu wa mtoto wako, wafanyakazi wa shule wanaweza kumwondoa mwanafunzi kwenye mazingira mbadala ya muda ya elimu (iliyobainishwa na Timu ya IEP ya mtoto wako) kwa siku za shule zisizozidi 45, iwapo mtoto wako:

1. Anaenda na silaha (angalia ufafanuzi hapo chini) shuleni au yuko na silaha akiwa shuleni, au majengo ya shule, au katika shughuli ya shule iliyo chini ya mamlaka ya Idara ya Elimu ya Iowa au wilaya ya shule;
2. Anajua yuko na au anatumia dawa za kulevya (angalia ufafanuzi hapo chini), au anauza au anaomba kuuziwa bidhaa inayodhibitiwa, (angalia ufafanuzi hapo chini), akiwa shuleni, katika majengo ya shule, au katika shughuli ya shule iliyo chini ya mamlaka ya Idara ya Elimu ya Iowa au wilaya ya shule; au
3. Anasababisha jeraha sugu la mwilini (angalia ufafanuzi hapo chini) kwa mtu mwingine akiwa shuleni, au majengo ya shule, au katika shughuli ya shuleni iliyo chini ya mamlaka ya Idara ya Elimu ya Iowa au wilaya ya shule.

Ufafanuzi wa Hali Maalum

- *Silaha* ina maana inayotolewa kwa neno silaha hatari chini ya aya ya (2) ya kifungu ndogo cha kwanza (g) cha kifungu cha 930 cha mada ya 18, Kanuni za Marekani.
- *Dawa haramu* inamaanisha bidhaa inayodhibitiwa, lakini haijumuishi bidhaa inayodhibitiwa ambayo sio haramu kuimiliki au kutumika chini ya uangalizi wa mtaalamu wa huduma za kiafya aliyeidhinishwa au ambayo inamilikiwa kisheria au inatumika chini ya mamlaka nyingine yoyote chini ya Sheria hiyo au chini ya utoaji mwingine wa sheria ya Shirikisho.
- *Dawa zinazodhibitiwa* inamaanisha dawa au bidhaa nyingine iliyotambuliwa katika ratiba za I, II, III, IV, au V katika kifungu cha 202(c) cha Sheria ya Bidhaa Zinazodhibitiwa (21 U.S.C. § 812(c)).
- *Jeraha baya la mwili* lina maana inayotolewa kwa neno jeraha baya la mwili chini ya aya ya (3) ya kifungu kidogo cha (h) ya kifungu cha 1365 cha mada ya 18, Kanuni za Marekani.

Arifa

Katika tarehe ambapo wilaya ya shule itafanya maamuzi ya kufanya uondoaji ambao ni ubadilishaji wa uwekaji wa mtoto wako kwa sababu ya ukiukaji wa kanuni za maadili ya wanafunzi, shule ni lazima ikuarifu kuhusu uamuzi huu, na kukupa taarifa ya sheria za ulinzi wa haki.

Huduma Wakati wa Kuondolewa

Imeondolewa kwa Zaidi ya 10 na Si Udhihirisho wa Ulemavu
Mtoto aliye na ulemavu ambaye anaondolewa kutoka kwa uwekaji wa sasa kwa zaidi ya siku 10 za shule na tabia si udhihirishaji wa ulemavu wa mtoto (angalia kichwa kidogo, "Uamuzi wa Udhihirisho") au aliyeondolewa chini ya hali maalum (angalia kichwa kidogo, "Hali Maalum") ni lazima:

- Aendelee kupokea huduma za kielimu (apate elimu ya bure ya umma inayofaa), ili iwezeshe mtoto aendelee kushiriki katika mtaala wa elimu ya jumla, hata ingawa katika mazingira mengine (yanayoweza kuwa ni mazingira mbadala ya elimu ya muda), na kuendelea katika kufikia malengo yaliyowekwa katika IEP ya mtoto; na
- Apokee, kama inavyotakikana, tathmini ya tabia inayoendelea, na huduma za uingiliaji wa tabia na urekebishaji, ambazo zimeundwa kushughulikia ukiukwaji wa tabia ili usifanyike tena.

Imeondolewa kwa Chini ya Siku 10
Baada ya mtoto mwenye ulemavu kuondolewa kwenye uwekaji wake wa sasa kwa siku 10 za shule katika mwaka huo wa shule, na ikiwa uondoaji wa sasa ni wa siku 10 mfululizo za shule au chini na ikiwa kuondolewa si mabadiliko ya uwekaji (angalia ufafanuzi hapa chini), basi wafanyakazi wa shule, kwa kushauriana na angalau mmoja wa walimu wa mtoto, wataamua ni kwa kiwango gani huduma zinahitajika ili kuwezesha mtoto kuendelea kushiriki katika mtaala wa elimu ya jumla, ingawa katika mazingira mengine, na kuelekea kufikia malengo yaliyowekwa katika IEP ya mtoto.

Ikiwa kuondolewa ni mabadiliko ya uwekaji (angalia kichwa, "Mabadiliko ya Uwekaji Kwa Sababu ya Kuondolewa kwa Nidhamu"), Timu ya IEP ya mtoto itaamua huduma zinazofaa ili kuwezesha mtoto kuendelea kushiriki katika mtaala wa elimu ya jumla, ingawa mazingira mengine (ambayo yanaweza kuwa mpangilio mbadala ya elimu ya muda) na kuelekea kufikia malengo yaliyowekwa katika IEP ya mtoto.

Mamlaka ya Wafanyakazi wa Shule

Ubainishaji Kulingana na Kila Kesi

Wafanyakazi wa shule wanaweza kuzingatia hali zozote za kipekee kulingana na kila kesi wanapoamua iwapo ubadilishaji wa uwekaji, unaofanywa kulingana na masharti yafuatayo yanayohusiana na nidhamu, yanafaa kwa mtoto aliye na ulemavu ambaye anavunja kanuni za nidhamu za shule.

Jumla

Kwa kiwango kuwa pia watachukua hatua kama hii kwa watoto wasio na ulemavu, wafanyakazi wa shule wanaweza, kwa siku zisizozidi 10 kwa mfululizo, kuondoa mtoto aliye na ulemavu anayekiuka kanuni za nidhamu katika uwekaji wake wa sasa kwa mazingira mbadala yanayofaa ya muda ya kielimu, mazingira mengine, au kusimamishwa.

Wafanyakazi wa shule pia wanaweza kuweka uondoaji zaidi kwa mtoto wa siku zisizozidi 10 za shule kwa mfululizo katika mwaka uleule wa shule katika matukio tofauti ya ukosaji nidhamu, almradi uondoaji huu haujumuishi ubadilishaji wa uwekaji (angalia mada ya Ubadilishaji wa Uwekaji kwa Sababu ya Uondoaji wa Kinidhamu kwa ajili ya ufafanuzi).

Pindi tu mtoto aliye na ulemavu anapoondolewa katika uwekaji wake wa sasa kwa jumla ya siku 10 za shule katika mwaka sawa wa shule, wilaya ya shule ni lazima, wakati wa siku zinazofuata za uondoaji katika mwaka huo wa elimu shuleni, itoe huduma kwa kiwango kinachohitajika chini ya kichwa kidogo "Huduma Wakati wa Kuondolewa."

Mamlaka za Ziada

Ikiwa tabia iliyokiuka kanuni za maadili za wanafunzi haikuwa udhihirisho wa ulemavu wa mtoto (angalia kichwa kidogo "Uamuzi wa Udhihirisho") na mabadiliko ya kinidhamu yatazidi siku 10 za shule mfululizo, wafanyakazi wa shule wanaweza kutumia taratibu za kinidhamu kwa mtoto huyo mwenye ulemavu kwa namna sawa na kwa muda uleule kama vile ingekuwa kwa watoto wasio na ulemavu, isipokuwa kwamba shule lazima itoe huduma kwa mtoto huyo kama ilivyoelezwa hala chini chini ya kichwa kidogo “Huduma Wakati wa Kuondolewa.”

Timu ya IEP ya mtoto huamua mpangilio mbadala wa elimu wa jumla kwa huduma kama hizo.

Rufaa – Taratibu za Nidhamu

Unaweza kuwasilisha malalamiko ya mchakato wa haki (angalia kichwa "Malalamiko ya Mchakato wa Haki") ili kuomba usikilizaji wa kesi iwapo hukubaliani na:

- Uamuzi wowote unaohusiana na uwekaji uliofanyika chini ya utoaji huu wa nidhamu; au
- Ubainishaji wa udhihirishaji kama ilivyoelezwa hapo juu.

Wilaya ya shule inaweza kuwasilisha malalamiko ya kuomba usikilizaji wa kesi iwapo inaamini kuwa kudumisha uwekaji wa sasa wa mtoto wako unaweza kwa kiasi kikubwa kusababisha jeraha kwa mtoto wako au kwa wengine.

Mamlaka ya ALJ

ALJ lazima aendeshe usikilizaji wa mchakato wa haki na kufanya uamuzi. ALJ anaweza:

1. Kumrudisha mtoto wako aliye na ulemavu katika uwekaji ambapo mtoto wako aliondolewa iwapo ALJ atabaini kuwa uondoaji ulikiuka masharti yaliyoelezwa chini ya mada ya Mamlaka ya Wafanyakazi wa Shule, au tabia ya mtoto wako ilikuwa ni udhihirisho wa ulemavu wa mtoto wako; au
2. Kuamuru ubadilishaji wa uwekaji wa mtoto wako aliye na ulemavu kwa mpangilio mbadala wa elimu wa muda unaofaa kwa siku zisizozidi 45 iwapo ALJ atabaini kuwa kudumisha uwekaji wa sasa wa mtoto wako unaweza kwa kiasi kikubwa utasababisha jeraha kwa mtoto wako au kwa wengine.

3. Taratibu hizi za usikilizaji wa kesi zinaweza kurudiwa, iwapo wilaya ya shule inaamini kuwa kumrudisha mtoto wako katika uwekaji halisi kunaweza kwa kiasi kikubwa kusababisha jeraha kwa mtoto wako au kwa wengine.

Taratibu za Usikilizaji Ulioharakishwa wa Mchakato wa Haki

Kila wakati wewe au wilaya ya shule inawasilisha malalamiko ya mchakato wa kuomba usikilizaji wa kesi kama huu, usikilizaji wa kesi ni lazima ufanyike ambao unaafikia masharti, isipokuwa kama vifuatavyo:

- Idara ya Elimu inapaswa kupangia usikilizaji wa kesi ulioharakishwa, ambao ni lazima ufanyike ndani ya siku 20 kutoka tarehe ambapo usikilizaji uliombwa na ni lazima usababishe uamuzi ndani ya siku 10 za shule baada ya usikilizaji wa kesi.
- Isipokuwa iwapo wewe na wilaya ya shule mkubaliane kwa maandishi kuondoa mkutano, au kukubaliana kutumia upatanisho, mkutano wa usuluhishi ni lazima ufanyike ndani ya siku saba za kalenda baada ya kupokea taarifa ya malalamiko ya usikilizaji wa kesi.
- Usikilizaji unaweza kuendelea isipokuwa iwapo jambo hili limesuluhishwa hadi pande zote mbili ziridhike ndani ya siku 15 za kalenda baada ya kupokea malalamiko ya usikilizaji wa kesi.

Wewe au wilaya ya shule mnaweza kukata rufaa ya uamuzi katika usikilizaji wa kesi ulioharakishwa kwa namna inayofanana na uamuzi katika usikilizaji mwingine wa kesi.

Uwekaji Wakati wa Rufaa - Nidhamu

Wakati wewe au wilaya ya shule mnawasilisha malalamiko ya mchakato wa haki (au kuomba upatanishi) kuhusiana na mambo ya kinidhamu, mtoto wako anapaswa (isipokuwa wewe na Idara au shule mkubaliane vinginevyo) kubaki katika mpangilio mbadala wa elimu wa muda:

- Akisubiri uamuzi wa ALJ, au
- Hadi kuisha kwa wakati wa kipindi cha uondoaji kama ilivyotolewa kwa na kuelezwa chini ya mada Mamlaka ya Wafanyakazi wa Shule, yoyote inayotokea kwanza.

Hiki ni kighairi cha sheria ya jumla kwamba mtoto atabaki katika uwekaji wake wa sasa wakati malalamiko ya mchakato wa haki au upatanishi unasubiri.

Uamuzi wa Uwekaji

Timu ya IEP hubaini mpangilio mbadala wa elimu wa muda kwa ajili ya uondoaji ambao ni ubadilishaji wa uwekaji, na uondoaji chini ya vichwa "Mamlaka ya Ziada" na "Hali Maalum."

Pendekezo la na Hatua ya Utekelezaji wa Sheria na Mamlaka za Mahakama

IDEA haiwezi:

- Kukataza shirika kuripoti uhalifu unaofanywa na mtoto aliye na ulemavu kwa mamlaka zinazofaa; au
- Kuzuia utekelezaji wa sheria ya Jimbo na mamlaka za mahakama kutekeleza majukumu yao kulingana na matumizi ya sheria za Jimbo na Shirikisho kwa hatia zilizofanywa na mtoto aliye na ulemavu.

Iwapo wilaya itaripoti uhalifu uliofanywa na mtoto aliye na ulemavu, wilaya:

- Ni lazima ihakikishe kuwa nakala za elimu maalum ya mtoto na rekodi za kinidhamu zimetumwa kwa shirika la kutekeleza sheria; na
- Inaweza kusambaza nakala za elimu maalum na rekodi za kinidhamu za mtoto kwa kiwango tu kinachoruhusiwa na Sheria za Haki za Elimu kwa Familia na Faragha (FERPA).

Ulinzi wa Watoto Ambao Bado Hawastahiki Elimu Maalum

Iwapo mtoto wako hana IEP na anakiuka kanuni za maadili za wanafunzi, unaweza kudai ulinzi wowote katika taarifa hii ikiwa yafuatayo ni kweli:

1. Wilaya ilikuwa na ufahamu kwamba mtoto wako alikuwa na ulemavu; na
2. Wilaya ilikuwa na ufahamu huo kabla ya mtoto wako kukiuka kanuni za maadili za wanafunzi.

Ufafanuzi wa Maarifa ya Awali

Wilaya itachukuliwa kuwa ilifahamu mtoto huyo ni mtoto aliye na ulemavu iwapo, kabla ya kutokea kwa tabia iliyosababisha hatua ya kinidhamu ikiwa:

- Mzazi wa mtoto alionyesha wasiwasi wake kwa maandishi kwamba mtoto anahitaji elimu maalum na huduma zinazohusiana kwa wafanyakazi wa usimamizi na utawala wa shirika linalofaa la elimu au mwalimu wa mtoto;
- Mzazi aliomba tathmini inayohusiana na ustahiki wa elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA; au
- Mwalimu wa mwanafunzi au mfanyakazi mwingine wa wilaya alionyesha wasiwasi mahususi kuhusu mtindo wa tabia iliyoonyeshwa na mtoto wako moja kwa moja kwa msimamizi wa elimu maalum wa wilaya au kwa mfanyakazi mwingine wa usimamizi wa wilaya.

Vighairi vya Maarifa ya Awali

Wilaya haitachukuliwa kuwa na ufahamu kama huo iwapo:

- Mzazi wa mtoto hajaruhusu tathmini ya mtoto au amekataa huduma za elimu maalum; au
- Mtoto ametathminiwa na kubainishwa kutostahiki chini ya IDEA .

Hakuna Maarifa ya Awali

Iwapo kabla ya kuchukua hatua za kinidhamu dhidi ya mtoto, wilaya haina ufahamu kuwa mtoto huyo ni mtoto aliye na ulemavu, mtoto anaweza kuchukuliwa hatua za kinidhamu ambazo zinatumika kwa watoto wasio na ulemavu ambao wanajihusisha katika tabia zinazofanana.

Hata hivyo, iwapo ombi litafanywa kutaka tathmini ya mtoto wakati wa kipindi cha wakati ambapo mtoto anachukuliwa hatua za kinidhamu, tathmini ni lazima ifanyike katika namna iliyoharakishwa.

Hadi tathmini ikamilike, mtoto anabakia katika uwekaji wa kielimu unaobainishwa na mamlaka za shule, ambao unaweza kujumuisha usimamishaji na ufukuzwaji bila huduma za kielimu.

Iwapo mtoto atabainishwa kuwa mtoto aliye na ulemavu, kwa kuzingatia maelezo kutoka kwa tathmini na maelezo yaliyotolewa na wazazi, wilaya lazima itoe elimu maalum na huduma husika kulingana na IDEA.

Masharti kwa Wazazi Mbadala

Wakati Wazazi Mbadala Wanahitajika

Kila wilaya, AEA, na jimbo lazima zihakikishe kwamba haki za mtoto zinalindwa wakati:

- Hakuna mzazi anayeweza kutambuliwa;
- Wilaya au AEA, baada ya juhudi zinazofaa, haiwezi kumpata mzazi;
- Mtoto ni mtegemezi wa Jimbo chini ya sheria za Iowa;
  - Katika kesi ambapo mtoto ni mtegemezi wa Jimbo, jaji anayesimamia kesi ya mtoto kwa njia nyingine anaweza kumteua mzazi mbadala (vigezo vimeorodheshwa hapa chini); au
- Mtoto ni kijana asiye na makazi ambaye hajaandamana na mzazi

Wajibu wa AEA

Majukumu ya AEA ni pamoja na ukabidhi wa mtu binafsi kutenda kama mzazi mbadala kwa niaba ya wazazi. Hii lazima ijumuishe mbinu ya:

- Kuamua iwapo mtoto anahitaji mzazi mbadala;
- Kumpa mtoto mzazi mbadala.

Vigezo vya Wazazi Mbadala

AEA inaweza kuchagua mzazi mbadala kwa njia iliyoruhusiwa chini ya sheria ya Jimbo. AEA ihakikishe kwamba mtu aliyechaguliwa kama mzazi mbadala:

- Si mfanyakazi wa Idara, AEA, wilaya au shirika jingine linalohusika katika elimu na utunzaji wa mtoto;
- Hana maslahi binafsi au kitaalamu ambayo yanakinzana na maslahi ya mtoto anayemwakilisha; na
- Ana maarifa na ujuzi unaohakikisha uwakilishi unaotosha wa mtoto.

Ingawa mzazi mbadala huenda analipwa na shirika, hachukuliwi kama mfanyakazi wa shirika.

Vijana Wasio na Makazi Wasioandamana na Wazazi

Katika kesi ya kijana asiye na makazi ambaye hajaandamana na mzazi, wafanyakazi wanaofaa wa makazi ya dharura, mipango ya kuishi kwa kujitegemea na mipango ya uhamasishaji mitaani inaweza kuteuliwa kama wazazi mbadala wa muda, hadi mzazi mbadala atakapoteuliwa ambaye anakidhi matakwa haya.

Majukumu ya Wazazi Mbadala

Mzazi mbadala anaweza kumwakilisha mtoto katika masuala yote yanayohusiana na:

- Utambulisho, tathmini na uwekaji wa kielimu wa mtoto; na
- Utoaji wa elimu ya umma ya bure inayofaa (FAPE) kwa mtoto.

Kipindi cha Kuteua Mzazi Mbadala

AEA lazima imteue mzazi mbadala kwa muda usiozidi siku 30 baada ya AEA kubaini kwamba mtoto anahitaji mzazi mbadala.

Uhamisho wa Haki kwa Mtoto

Uhamisho wa Haki za Rekodi za Elimu

Iowa hutoa sera na taratibu za kiwango ambacho watoto wanapewa haki za faragha kwa kuzingatia umri wa mtoto wako na aina au ukali wa ulemavu.

Uhamisho wa haki za rekodi za elimu kwa mtoto wako akiwa na umri wa miaka 18.

Rekodi za elimu zitatolewa kwa wazazi ikiwa mtu anayestahiki anabainishwa kuwa mwanafunzi mtegemezi kama ilivyofafanuliwa katika Kanuni ya Mapato ya Ndani.

Uhamisho wa Haki za IDEA

Haki za mzazi chini ya uhamisho wa IDEA kwa mtoto wakati ambapo mtoto atafika umri wa utu uzima.

Umri wa utu uzima ni miaka 18 huko Iowa, na katika hali hizi:

- Watoto wote hufikia umri wa utu uzima kupitia ndoa;
- Mtu aliye chini ya umri wa miaka 18 lakini ambaye ameshtakiwa na kuhukumiwa kama mtu mzima.

Kighairi cha umri wa utu uzima wa miaka 18 ni mtoto mwenye ulemavu ambaye amebainishwa kisheria kuwa hana uwezo chini ya sheria ya Iowa.

Arifa ya Uhamisho wa Haki

Wilaya itatoa taarifa inayohitajika chini ya sheria kwako wewe na mtoto wako.
Haki nyingine zote ulizopewa zitahamishwa kwa mtoto wako (hii inajumuisha vijana ambao wamefungwa katika jela ya watoto au watu wazima ya Shirikisho, Iowa au eneo husika).

Kuanzia angalau mwaka mmoja kabla ya mtoto wako kufikia umri wa utu uzima chini ya sheria ya Iowa, IEP ya mtoto wako itajumuisha taarifa kwamba amearifiwa kuhusu haki za elimu maalum ambazo zitahamishwa kwa mtoto wako akifikisha umri wa utu uzima.

Kama mzazi, utapokea arifa zinazohitajika chini ya sheria. Utaweza kuhudhuria na kushiriki katika mikutano ya IEP wakati mwanafunzi, wilaya au AEA inakualika.

Huenda kukawa na hali ambapo utaruhusiwa kuendelea kufanya maamuzi kwa niaba ya mtoto wako, hata baada ya mtoto wako kufikisha umri wa utu uzima. Kwa mfano, mahakama inaweza kukuteua kuwa mlezi wa mtoto wako mtu mzima, na mamlaka ya kufanya maamuzi ya kielimu.

Kwa taarifa zaidi kuhusu hali ambapo utafanya maamuzi kwa niaba ya mtoto wako mtu mzima, wasiliana na AEA yako au mojawapo ya mashirika yaliyoorodheshwa kwenye kurasa za 1 hadi 3.

Uwekaji wa Upande Mmoja wa Watoto na Wazazi katika Shule za Binafsi Wakati Elimu ya Umma ya Bure Inayofaa (FAPE) ni Tatizo

Gharama za Shule au Kituo cha Binafsi

IDEA haihitaji kwamba wilaya au AEA ilipe gharama ya elimu katika shule au kituo cha kibinafsi, ikiwemo elimu maalum na huduma husika kwa mtoto wako mwenye ulemavu, ikiwa:

- Wilaya iliwezesha FAPE ipatikane kwa mtoto wako; na
- Ulichagua kumweka mtoto katika shule au kituo cha kibinafsi.

Ikiwa kuna kutokubaliana kati yako na wilaya kuhusu upatikanaji wa mpango unaofaa kwa ajili ya mtoto wako, swali la ni nani atakayelipa linategemea kusikilizwa kwa mchakato wa haki.

Kumbuka: Sheria ya Iowa inahitaji watoto wenye ulemavu ambao wameandikishwa na wazazi wao katika shule zisizo za umma zilizoidhinishwa na Iowa kupata elimu maalum na huduma husika zinazotolewa na shirika la umma kwa njia na kwa kiwango sawa na watoto wenye ulemavu katika shule za umma.

Marejesho ya Pesa kwa ajili ya Uwekaji wa Shule ya Binafsi

Ikiwa, kabla ya kumwandikisha mtoto wako katika shule ya kibinafsi bila ridhaa au rufaa ya wilaya, mtoto wako alikuwa amebainishwa kama mtu anayestahiki chini ya IDEA na kupata elimu maalum na huduma husika shuleni, mahakamani au ALJ anaweza kuhitaji wilaya ikufidie kwa gharama ya uandikishaji iwapo:

- Mahakama au ALJ amegundua kwamba shirika halijawezesha FAPE ipatikane kwa mtoto wako kwa wakati unaofaa kabla ya uandikishaji katika shule ya kibinafsi; na
- Uwekaji wa kibinafsi unafaa.

Kumbuka: ALJ inaweza kupata uwekaji wa binafsi kuwa unafaa hata ikiwa haufikii viwango vya jimbo vinavyotumika katika elimu inayotolewa na Idara, AEA na wilaya.

Marejesho ya Pesa Yamepunguzwa au Kukataliwa

Marejesho ya pesa yanaweza kupunguzwa au kukataliwa iwapo:

- Katika mkutano wa hivi karibuni wa IEP uliohudhuria kabla ya kuondolewa hukujulisha Timu ya IEP kwamba unakataa uwekaji uliopendekezwa ili kumpa mtoto wako FAPE, ikiwemo kueleza:
    - wasiwasi na uwekaji uliopendekezwa na
    - nia ya kumwandikisha mtoto wako katika shule isiyo ya umma kwa gharama ya umma.
- Hukutoa taarifa ya maandishi siku 10 za kazi (ikiwemo likizo zozote zinazotokea katika siku ya kazi) kabla ya kuondolewa ikiwemo wasiwasi na sababu kwa nini;
- Kabla ya kuondolewa wilaya au AEA iliomba tathmini na hukumwezesha mtoto apatikane; au
- Ikiwa mahakama inapata kwamba hatua zako hazikuwa za busara.

Vighairi vya Kupunguza au Kukataa

Kulingana na IDEA, gharama ya urejeshaji haipaswi kupunguzwa au kukataliwa ikiwa:

- Wilaya ilikuzuia kutoa taarifa inayohitajika.
- Hukupata taarifa ya matakwa haya.
- Uzingatiaji unaweza kusababisha madhara ya kimwili kwa mtoto.

Gharama ya kurejesha inaweza, kwa uamuzi wa mahakama au ALJ, kutopunguzwa au kukataliwa kwa kushindwa kutoa taarifa inayohitajika ikiwa:

- Hujui kusoma na kuandika na huwezi kuandika kwa Kiingereza; au
- Uzingatiaji unaweza kusababisha madhara makubwa ya kihisia kwa mtoto wako.

Vidokezo na Maswali Yangu

Kiambatisho cha A: Ufafanuzi

Kwa sababu lugha inayotumika katika sheria ni mahususi, tumejumuisha ufafanuzi chache ili kukusaidia kuelewa sheria. Kama wazazi, mnahitaji kuwa na ufahamu zaidi wa kile mnachosoma – 'must' na 'shall' katika sheria ni tofauti na 'may', kama mfano. 'Must' na 'shall' ni vitu vinavyotakiwa kufanyika. 'May' inadokeza kwamba kuna chaguo la kufanya au kutofanya jambo. Si kila neno lililofafanuliwa katika sheria limejumuishwa hapa. Zungumza na wafanyakazi wa wilaya yako, washauri wa AEA, wazazi wengine, wafanyakazi wa mpango wa FEP katika AEA yako, na wafanyakazi wa Kituo cha Nyenzo cha ASK (PTI) ili upate msaada wa kuelewa maneno mengine.

Siku; Siku ya Biashara; Siku ya Shule

Siku inamaanisha siku ya kalenda isipokuwa iwe imeonyeshwa vinginevyo kama siku ya kazi au ya shule. *Siku ya kazi* inamaanisha Jumatatu hadi Ijumaa, isipokuwa kwa likizo za Shirikisho (isipokuwa likizo ziwe zimejumuishwa mahususi katika ubainishaji wa siku ya kazi). *Siku ya shule* ina maana sawa kwa watoto wote shuleni, ikiwemo watoto walio na wasio na ulemavu.

Elimu ya Umma ya Bure Inayofaa au FAPE

Elimu ya bura ya umma inayofaa ni elimu maalum na huduma husika ambazo

1. hutolewa kwa gharama ya umma, chini ya usimamizi na uelekezaji wa umma na bila malipo;
2. hukidhi viwango vya Jimbo, ikiwemo matakwa ya IDEA;
3. hujumuisha shule ya chekechea inayofaa, shule ya msingi au elimu ya shule ya sekondari; na
4. hutolewa kwa kuzingatia mpango wa elimu mahususi (IEP).

Watoto na Vijana Wasio na Makazi

Neno "watoto na vijana wasio na makazi" ndani ya ufafanuzi wa Sehemu ya 725(2) ya Sheria ya Usaidizi wa Wasio na Makazi ya McKinney- Vento (42 U.S.C. 11434a(2)) --

> inamaanisha watu ambao hawana makazi ya kudumu, ya kawaida na ya kutosha wakati wa usiku na inajumuisha--
>
> watoto na vijana ambao wanashiriki makazi na watu wengine kutokana na kupoteza makazi, ugumu wa kiuchumi au sababu kama hiyo, wanaishi katika moteli, hoteli, viwanja vya trela au viwanja vya kupiga kambi kwa sababu ya ukosefu wa malazi mbadala; wanaishi katika makazi ya dharura au ya mpito; wameachwa hospitalini au wanangoja upangaji wa malezi;
>
> watoto na vijana ambao wana makazi ya msingi ya wakati wa usiku ambayo ni ya umma au ya binafsi ambayo yanakusudiwa au kutumika kama makao ya kawaida ya kulala kwa wanadamu;
>
> watoto na vijana ambao wanaishi katika magari, bustani, maeneo ya umma, majengo yaliyotelekezwa, makazi duni, vituo vya mabasi au treni au mazingira kama hayo; na
>
> watoto wanaohama ambao wanastahili kuwa wasio na makazi kwa sababu watoto wanaishi katika hali zilizofafanuliwa katika vifungu vya (i) hadi (iii).

42 U.S.C. §11434a

Mpango wa Elimu Mahususi au IEP

IEP ni rekodi iliyoandikwa ya huduma za elimu maalum za mtu anayestahiki zilizotengenezwa, kutathminiwa na kusahihishwa na Timu ya IEP. Hati ya IEP hurekodi maamuzi yaliyofikiwa katika mkutano wa IEP na huweka wazi kwa maandishi ahadi na nyenzo muhimu kwa mtu anayestahiki kupokea huduma zinazohitajika zinazolingana na mahitaji maalum ya kujifunza ya mtu huyo.

Timu ya Mpango wa Elimu Mahususi au Timu ya IEP

Timu ya IEP ni kikundi cha watu ambao wana jukumu la kutengeneza, kutathmini na kusahihisha IEP kwa mtoto mwenye ulemavu.

Lugha ya Asili

Inapotumiwa kuhusiana na mtu mwenye ustadi mdogo wa Kiingereza, *lugha ya asili* inamaanisha yafuatayo:

- Lugha inayotumiwa kwa kawaida na mtu huyo au, kwa upande wa mtoto, lugha inayotumiwa kwa kawaida na wazazi wa mtoto; na
- Katika mawasiliano yote ya moja kwa moja na mtoto (ikiwemo tathmini ya mtoto), lugha inayotumiwa kwa kawaida na mtoto nyumbani au katika mazingira ya kujifunza.

Kwa mtu aliye na uziwi au upofu, au mtu asiye na lugha ya maandishi, *lugha ya asili* ni mbinu ya mawasiliano ambayo kwa kawaida hutumika na mtu huyo (kama vile lugha ya ishara, Breli au mawasiliano ya maneno).

Mzazi

Mzazi inamaanisha:

- Mzazi halisi au mlezi wa mtoto;
- Mzazi mlezi, isipokuwa iwapo sheria ya Jimbo, kanuni au wajibu wa kimkataba na Jimbo au kituo cha mahali husika inakataza mzazi mlezi kuchukua nafasi ya mzazi;
- Mlezi (lakini si Jimbo ikiwa mtoto huyo ni mtegemezi wa Jimbo);
- Mtu anayekaimu nafasi ya mzazi halisi (ikiwemo babu, mzazi wa kambo au jamaa mwingine) anayeishi na mtoto au mtu aliyewajibika kisheria kwa ustawi wa mtoto; au
- Mzazi mbadala aliyeteuliwa.

Taarifa Zinazomtambulisha Mtu

Taarifa *inaweza kumtambulisha mtu* ikiwa inajumuisha taarifa kama vile:

- Jina la mtoto, mzazi wa mtoto au mwanafamilia mwingine;
- Anwani ya mtoto;
- Kitambulishi cha kibinafsi kama vile nambari ya ruzuku ya kijamii au nambari ya shule; au
- Orodha ya sifa za kibinafsi au taarifa nyingine ambazo zitafanya iwezekane kumtambua mtoto kwa uhakika.

Tangazo Lililoandikwa Mapema

Tangazo Lililoandikwa Mapema ni tangazo kwa wazazi wa hatua iliyopendekezwa au kukataliwa kama sehemu ya mchakato wa IEP wa elimu maalum. Wazazi wana haki ya kupata tangazo lililoandikwa kabla ya wakati ambapo wilaya au shirika la eneo la elimu (AEA) inapendekeza au kukataa kuanzisha au kubadilisha utambulisho, tathmini au uwekaji wa mtoto wao au utoaji wa elimu ya bure ya umma inayofaa. Taarifa hii lazima itolewe ndani ya muda unaofaa wa hatua yoyote iliyopendekezwa. Pendekezo au katazo lazima liwe suala ambalo Timu ya IEP ina mamlaka ya kufanya uamuzi.

Kiambatisho cha B: Akronimi

Akronimi	Neno
AEA	Shirika la Elimu la Eneo
ALJ	Jaji wa Sheria ya Utawala
BIP	Mpango wa Uingiliaji wa Tabia
CIL	Kituo cha Kuishi kwa Kujitegemea
Idara	Idara ya Elimu ya Iowa
IDEA	Sheria ya Elimu ya Watu wenye Ulemavu
IEE	Tathmini Huru za Elimu
IEP	Mpango wa Elimu Mahususi
FAPE	Elimu ya Umma ya Bure Inayofaa
FERPA	Sheria ya Faragha na Haki za Kielimu za Familia
LEA	Shirika la Elimu la Eneo Husika
MD	Ubainishaji wa Udhihirishaji
PWN	Tangazo Lililoandikwa Mapema
SEA	Shirika la Elimu la Eneo

Kiambatisho cha C: IDEA Sehemu ya B Arifa Iliyoandikwa Kuhusu Matumizi ya Faida za Umma au Bima

Inapokea arifa hii iliyoandikwa ili kukupa taarifa kuhusu haki na ulinzi wako chini ya Kifungu cha B cha Sheria ya Elimu ya Watu wenye Ulemavu (IDEA), ili uweze kufanya uamuzi sahihi kuhusu iwapo unapaswa kutoa ridhaa yako ya maandishi ili kuruhusu wilaya ya shule yako au AEA kutumia faida za umma au bima ya mtoto wako kulipia elimu maalum na huduma husika ambazo wilaya ya shule yako au AEA inahitajika kutoa bila malipo kwako na kwa mtoto wako chini ya IDEA. IDEA inahitaji ujulishwe haki na ulinzi wako wakati wilaya ya shule yako au AEA inataka kutumia faida au bima yako au mtoto wako ya umma kulipia elimu maalum na huduma husika.

Kumbuka: Ingawa familia zote zinastahiki Medicaid, Idara ya Elimu ya Iowa inajumuisha taarifa hii inayohitajika katika Mwongozo huu wa Haki za Kiutaratibu ili kuhakikisha kwamba wazazi wote wanaotakikana kupokea kufanya hivyo.

Matakwa ya Arifa

Sehemu zifuatazo zinaeleza ni lini lazima upokee arifa hii na ni taarifa gani inayopaswa kujumuishwa katika arifa hiyo.

- Ni lazima upokee arifa hii: kabla ya wilaya ya shule yako au AEA kutaka kutumia faida au bima yako au mtoto wako ya umma kwa mara ya kwanza na kabla ya kupata ridhaa yako ya kutumia faida au bima hiyo kwa mara ya kwanza (sharti la ridhaa limeelezwa hapa chini); na
- **kila mwaka** baada ya hapo.

Arifa lazima iwe:

- imeandikwa;
- katika lugha inayoeleweka kwa umma; na
- katika lugha yako ya asili au katika mbinu nyingine ya mawasiliano unayotumia, isipokuwa iwe wazi kwamba haiwezekani kufanya hivyo.

Arifa hii itaeleza:

- ridhaa ambayo wilaya ya shule yako au AEA lazima ipate kutoka kwako kabla ya kutumia faida zako au za mtoto wako za umma au bima kwa mara ya kwanza;
- Masharti ya IDEA ya "bila gharama" ambayo yanatumika kwa wilaya ya shule yako au AEA ikiwa inataka kutumia faida au bima yako au mtoto wako ya umma;
- haki yako ya kuondoa ridhaa yako ya kufichua taarifa inayomtambulisha mtoto wako kwa faida za umma za Jimbo lako au shirika la mpango wa bima wakati wowote; na
- wajibu unaoendelea wa wilaya ya shule yako ili kuhakikisha kwamba mtoto wako anapata elimu ya umma inayohitajika na huduma husika bila malipo kwako au mtoto wako, hata ikiwa utaondoa ridhaa yako au kukataa kutoa ridhaa.

Matakwa ya Ridhaa

Ikiwa wilaya ya shule yako au AEA haijafikia faida zako za umma au bima hapo awali ili kulipia huduma ambazo ilihitajika kumpa mtoto wako chini ya IDEA bila kukutoza wewe au mtoto wako, matakwa yote ya ridhaa ya mzazi yaliyoelezwa hapa chini yanatumika.

Kabla ya wilaya ya shule yako au AEA kutumia faida zako au mtoto wako za umma au bima kwa mara ya kwanza ili kulipia elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA, lazima ipate ridhaa yako ya maandishi iliyotiwa saini na kuwekwa tarehe. Kwa ujumla, wilaya ya shule yako au AEA itakupa fomu ya ridhaa ili utie saini na kuweka tarehe. Kumbuka kwamba wilaya ya shule yako au AEA inahitajika tu kupata ridhaa yako mara moja.
Sharti hili la ridhaa lina sehemu mbili.

1. **Ridhaa ya Kufichua Taarifa Inayomtambulisha Mtoto Wako kwa shirika la Jimbo linalowajibika kusimamia Mpango wa Faida za Umma au Bima wa Jimbo**

Chini ya sheria la Shirikisho—Sheria ya Faragha na Haki za Kielimu za Familia (FERPA) na usiri wa vifungu vya taarifa katika IDEA—wilaya ya shule yako au AEA inahitajika kupata ridhaa yako iliyoandikwa kabla ya kufichua taarifa inayomtambulisha mtu (kama vile jina la mtoto wako, anwani, nambari ya ruzuku ya kijamii, nambari ya mwanafunzi, IEP, au matokeo ya tathmini) kutoka kwa rekodi za elimu ya mtoto wako kwa mhusika mwingine isipokuwa wilaya ya shule yako au AEA, na baadhi ya vighairi. Katika hali hii wilaya ya shule yako au AEA inahitajika kupata ridhaa yako kabla ya kufichua taarifa inayomtambulisha mtu kwa madhumuni ya malipo kwa Idara ya Huduma za Binadamu, shirika la jimbo linalotoa faida za umma au mpango wa bima. Ridhaa yako lazima ibainishe taarifa zinazoweza kumtambulisha mtu ambayo wilaya ya shule yako au AEA inaweza kufichua (kwa mfano, rekodi au taarifa kuhusu huduma zinazoweza kutolewa kwa mtoto wako), madhumuni ya ufichuzi (kwa mfano, malipo ya elimu maalum na huduma husika) na shirika ambalo wilaya ya shule yako au AEA inaweza kufichua taarifa (kwa mfano, Medicaid au shirika jingine katika Jimbo lako linalotoa faida za umma au mpango wa bima). Ukichagua kutoa ridhaa na taarifa inayomtambulisha mtoto wako inafichuliwa kwa Idara ya Huduma za Binadamu, unaweza kuomba kupokea kutoka kwa wilaya ya shule yako au AEA nakala ya rekodi ilizofichua kwa shirika hilo.

2. **Taarifa ya Kupata Faida za Umma au Bima**
   Ridhaa yako lazima ijumuishe taarifa inayobainisha kwamba unaelewa na kukubali kwamba wilaya ya shule yako au AEA inaweza kutumia faida zako au mtoto wako za umma au bima kulipia huduma chini ya 34 CFR sehemu ya 300, ambazo ni elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA.

Sehemu zote mbili za sharti la ridhaa hii zinatumika kwa wilaya ya shule yako au AEA inayowajibika kumhudumia mtoto wako chini ya IDEA. Kwa mfano, ikiwa mtoto wako atahamia shule mpya ndani ya wilaya sawa ya shule, hutahitajika kutoa ridhaa mpya kwa sababu wilaya hiyohiyo ya shule bado inawajibika kumhudumia mtoto wako chini ya IDEA. Lakini ukimwandikisha mtoto wako katika shule mpya katika wilaya mpya, wilaya hiyo mpya ya shule ambayo inawajibika kumhudumia mtoto wako chini ya IDEA lazima ipate ridhaa mpya kutoka kwako kabla ya kulipia faida za umma au mpango wa bima wa mtoto wako kwa mara ya kwanza. Ridhaa unayotoa kwa wilaya mpya ya shule ya mtoto wako lazima ijumuishe sehemu zote mbili za ridhaa kama ilivyoelezwa hapo juu. Uchambuzi huohuo utatumika kwa huduma zinazotolewa na AEA yako. Ukihamia wilaya tofauti ndani ya AEA moja, hutahitaji kutoa ridhaa mpya kwa ajili ya huduma za AEA.

Ridhaa ya Awali

Ikiwa ulitoa ridhaa yako hapo awali kwa wilaya ya shule yako au AEA kufikia faida zako au mtoto wako za umma au bima ili kulipia elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA, wilaya ya shule yako au AEA haihitajiki kupata ridhaa mpya kutoka kwako ikiwa masharti yafuatayo yapo:

1. Hakuna mabadiliko yoyote kati ya yafuatayo: aina ya huduma zitakazotolewa kwa mtoto wako (kwa mfano tiba ya kimwili au usemi); kiasi cha huduma za kutolewa kwa mtoto wako (kwa mfano, saa kwa wiki zinazodumu kwa mwaka wa shule); au gharama ya huduma (yaani, kiasi kinachotozwa kwa faida za umma au mpango wa bima); na
2. Wilaya ya shule yako au AEA ina ridhaa uliyotoa hapo awali kwenye faili. Ridhaa hii ya awali lazima itimize matakwa yaliyokuwa yakitumika kabla ya kanuni za IDEA, na wilaya ya shule yako au AEA itajua ni matakwa gani yaliyotumika chini ya kanuni hizo za awali. Mfano wa ridhaa ya awali ambayo wilaya ya shule yako au AEA inaweza kuwa nayo kwenye faili ni fomu ya ridhaa ya mzazi uliyotoa moja kwa moja kwa shirika jingine kama vile shirika la Medicaid la Iowa.

Hata ikiwa wilaya ya shule yako au AEA haitakiwi kupata ridhaa mpya kutoka kwako, wilaya ya shule yako au AEA bado lazima ikupe arifa hii kabla haijaendelea kulipia faida zako au mtoto wako za umma au mpango wa bima ili kulipia elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA.

Ikiwa wilaya ya shule yako au AEA tayari ina ridhaa yako kwenye faili ya kutumia faida zako au mtoto wako za umma au bima ili kulipia elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA, wilaya ya shule yako au AEA lazima iombe utoe ridhaa mpya kunapokuwa na mabadiliko katika mojawapo ya yafuatayo: aina (kwa mfano, tiba ua kimwili au usemi), kiasi (kwa mfano, saa za wiki zinazodumu kwa mwaka wa shule) au gharama ya huduma (yaani, kiasi kinachotozwa kwa faida za umma au mpango wa bima).

Mfano wa mabadiliko katika aina ya huduma itakuwa kwamba mtoto wako atapokea tiba ya usemi pamoja na tiba ya kimwili kwa hivyo, huduma zinazotozwa kwa faida zako za umma au mpango wa bima zitakuwa tofauti. Mfano wa mabadiliko katika kiasi cha huduma itakuwa ikiwa mtoto wako hapo awali alikuwa anapata tiba ya kimwili saa tatu kwa wiki na sasa atapata saa mbili kwa wiki. Mfano wa mabadiliko katika gharama ya huduma za mtoto wako yatatokea ikiwa kiasi kinachotozwa kwa faida za umma au mpango wa bima kwa ajili ya huduma fulani kitaongezeka au kupunguka.

Iwapo mabadiliko yoyote kati ya haya yatatokea, wilaya ya shule yako au AEA lazima ipate ridhaa ya mara moja, inayobainisha kwamba unaelewa na kukubali kwamba wilaya ya shule yako au AEA inaweza kufikia faida zako au mtoto wako za umma au bima ili kulipia elimu maalum na huduma husika IDEA. Kabla ya kuipa wilaya ya shule yako au AEA ridhaa mpya, ya mara moja, wilaya ya shule yako au AEA lazima ikupe arifa hii. Ukishatoa ridhaa hii ya mara moja, hutahitajika kuipa wilaya ya shule yako au AEA ridhaa yoyote ya ziada ili iweze kufikia faida zako au mtoto wako za umma au bima ikiwa huduma za mtoto wako zitabadilika katika siku zijazo. Hata hivyo, wilaya ya shule yako au AEA lazima iendelee kukupa arifa hii kila mwaka.

Hakuna Masharti ya Gharama

Ulinzi wa IDEA wa “hakuna gharama” kuhusu matumizi ya faida za umma au bima ni kama ifuatavyo:

1. Wilaya ya shule yako au AEA huenda isikuhitaji ujisajili au ujiandikishe katika mpango wa faida za umma au bima ili mtoto wako apate FAPE. Hii inamaanisha kwamba huenda wilaya ya shule yako au AEA isifanye uandikishaji wako katika faida za umma au mpango wa bima kuwa sharti la kumpa mtoto wako huduma inazohitajika kutoa kwa mtoto wako chini ya IDEA bila gharama kwako au mtoto wako.
2. Wilaya ya shule yako au AEA huenda isikuhitaji ujilipie gharama, kama vile malipo ya kiasi kinachokatwa au malipo ya pamoja kwa ajili ya kuwasilisha madai ya huduma ambazo wilaya ya shule yako au AEA inatakiwa kumpa mtoto wako bila malipo. Kwa mfano, ikiwa IEP ya mtoto wako inajumuisha tiba ya usemi na bima yako inahitaji malipo yanayoshirikiwa ya $25 au makato ya kikao, huwezi kutozwa $25. Wilaya ya shule yako au AEA itahitaji kulipa gharama ya malipo yanayoshirikiwa au makato ili kulipia faida zako au mtoto wako za umma au mpango wa bima kwa ajili ya huduma mahususi.
3. Wilaya ya shule yako au AEA huenda isitumie faida zako au mtoto wako za umma au bima ikiwa kutumia faida hizo au bima kunaweza:
    a. Punguza bima yako ya maisha au faida nyingine ya bima, kama vile kupungua kwa idadi inayokubalika ya mpango wako wa vikao vya matibabu ya kimwili vinavyopatikana kwa mtoto wako au kupunguka kwa idadi ya vikao vinavyokubalika vya huduma za afya ya kiakili;
    b. Kukufanya ulipie huduma ambazo zingegharamiwa na faida zako za umma au mpango wa bima kwa sababu mtoto wako pia anahitaji huduma hizo nje ya muda ambao yuko shuleni;
    c. Kuongeza malipo yako au kusababisha kughairiwa kwa faida zako za umma au bima; au
    d. Kukusababisha kuhatarisha upotezaji wa ustahiki wa mtoto wako kwa misamaha ya nyumbani au jumuiya inayotegemea gharama za jumla zinazohusiana na afya.

Kuondolewa kwa Ridhaa

Ikiwa ulitoa ridhaa kwa wilaya ya shule yako au AEA kufichua taarifa inayomtambulisha mtoto wako kwa Idara ya Huduma za Binadamu kwa madhumuni ya kufikia faida za umma na mpango wa bima, una haki chini ya 34 CFR sehemu ya 99 (kanuni za FERPA) na 34 CFR sehemu ya 300 (kanuni za IDEA) kuondoa ridhaa hiyo wakati wowote.

Ikiwa hutaki wilaya ya shule yako au AEA iendelee kulipia faida zako au mtoto wako za umma au mpango wa bima kwa ajili ya elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA, utahitaji kuondoa ridhaa yako ili kufichua taarifa inayomtambulisha mtoto wako na wilaya ya shule yako au AEA kwa Idara ya

Huduma za Binadamu. Kanuni za FERPA na IDEA, hata hivyo, hazina taratibu za uondoaji wa ridhaa ya kufichua taarifa inayomtambulisha mtoto wako. Ikiwa ungependa kuondoa ridhaa yako, unapaswa kuuliza wilaya ya shule yako au AEA ni taratibu gani unazohitaji kufuata. Kwa mfano, wilaya ya shule yako au AEA inaweza kukuomba uwasilishe ombi lako la uondoaji kwa maandishi.

Nini Kinatokea Baada ya Kukataa Kutoa Ridhaa au Kuondoa Ridhaa Yako?

Bila ridhaa yako, wilaya ya shule yako au AEA haiwezi kutoza faida zako au mtoto wako za umma au mpango wa bima ili kulipia elimu maalum na huduma husika inazohitajika kutoa kwa mtoto wako chini ya IDEA bila gharama kwako au mtoto wako. Ukiondoa ridhaa yako au kukataa kutoa ridhaa chini ya kanuni za FERPA na IDEA, wilaya ya shule yako au AEA huenda isitumie uondoaji wako wa ridhaa au ukataaji wa kutoa ridhaa ili kufichua taarifa inayomtambulisha mtu kwa faida za umma au mpango wa bima ili kumkataza mtoto wako elimu maalum au huduma husika anazostahili kupata chini ya IDEA. Kwa hivyo ukikataa kutoa au ukiondoa ridhaa, wilaya ya shule yako au AEA ina jukumu endelevu la kuhakikisha kwamba mtoto wako anapata huduma zote zinazotakikana ili kupata elimu inayofaa bila gharama kwako au mtoto wako.

Tunatumaini kwamba taarifa hii itakusaidia kufanya uamuzi unaofaa kuhusu iwapo utaruhusu wilaya ya shule yako au AEA kutumia faida au bima yako au mtoto wako ya umma kulipia elimu maalum na huduma husika chini ya IDEA.

Kwa taarifa zaidi na mwongozo kuhusu matakwa yanayosimamia matumizi ya faida za umma au bima ili kulipia elimu maalum na huduma husika: https://www2.ed.gov/policy/speced/reg/idea/part-b/part-b-parental-consent.html. Unaweza kuwasiliana na nyenzo zilizoorodheshwa mwanzoni mwa Mwongozo huu.

Kiambatisho cha D: Fomu za Kielelezo

Kurasa zifuatazo zina fomu za kielelezo kwa ajili ya machaguo matatu ya utatuzi wa mzozo yaliyoelezwa katika Mwongozo huu. Kuna fomu ya kielelezo ya kuwasilisha malalamiko ya jimbo, ili kuomba mkutano wa upatanishi na kuwasilisha malalamiko ya mchakato wa haki.

Si lazima utumie fomu ikiwa unataka kutumia mojawapo ya machaguo haya. Ikiwa hutumii fomu, unahitaji kuhakikisha kwamba taarifa yote inayohitajika iko katika hati iliyoandikwa unayotuma kwa shule ya mtoto wako, AEA ya mtoto wako na Idara ya Elimu ya Iowa. Ongeza kurasa za ziada ikiwa ni lazima.

Ikiwa una maswali kuhusu mojawapo ya fomu hizi, tafadhali wasiliana na shule ya mtoto wako, AEA ya mtoto wako, wakili au mojawapo ya nyenzo zilizoorodheshwa kwenye kurasa za 1 hadi 3.

Fomu ya Kielelezo: Ombi la Upatanishi

Maelekezo: Tumia fomu hii ikiwa unataka kuomba upatanishi. Mchakato umefafanuliwa kuanzia ukurasa wa 19 wa *Mwongozo wa Haki za Kiutaratibu: Haki za Wazazi wa Wanafunzi wenye Ulemavu wenye Umri wa miaka 3-21* Baada ya kujaza fomu, tuma nakala kwa:

1. wilaya za shule zinazohusika,
2. AEA zinazohusika, na
3. Idara ya Elimu ya Iowa, Grimes State Office Building, 400 E. 14th St., Des Moines, IA 50319-0146.

Jaza fomu kikamilifu. **Tumia ukurasa unaofuata au karatasi za ziada, ikiwa ni lazima.**

Tarehe:_______________________

Ningependa kuomba mkutano wa upatanishi wa elimu maalum kuhusu mtoto wangu.

Jina la Mtoto:_______________________ Tarehe ya Kuzaliwa ya Mtoto:_______________________
Je, mtoto anatumia jina jingine? Ndiyo / Hapana Ikiwa ndiyo, ni gani_______________________ Anwani ya Mtoto _______________________
Jiji:_______________________Jimbo:_______________________ZIP: _______________________

Je, mtoto “hana makao?” Ndiyo / Hapana Ikiwa ndiyo, toa taarifa ya mawasiliano ya mtoto. Wilaya ya Shule Ambako Mtoto **Anaishi** _______________________
Anwani _______________________
Jiji:_______________________Jimbo:_______________________ZIP:_______________________ Wilaya ya Shule Ambako Mtoto **Anasomea** _______________________
Anwani _______________________
Jiji:_______________________Jimbo:_______________________ZIP:_______________________
Jina la Jengo la Shule Anakosomea Mtoto:_______________________

Jina Langu:_______________________Saini _______________________
Anwani Yangu _______________________
Jiji:_______________________Jimbo:_______________________ZIP:_______________ Simu: _______
_______________________ Barua pepe (ikiwa inapatikana) _______________________
Jina la Mzazi Mwingine _______________________
Anwani _______________________
Jiji:_______________________Jimbo:_______________________ZIP:_______________ Simu: _______
_______________________ Barua pepe (ikiwa inapatikana) _______________________

1. Asili ya tatizo:

2. Ukweli wa kisa kinachohusu tatizo:

3. Suluhisho yako iliyopendekezwa kwa tatizo:

Je, fomu hii imejazwa na mtu mwingine mbali na mzazi, kama vile shirika? Ndiyo/Hapana Ikiwa ndivyo, toa jina lako, taarifa ya mawasiliano na uhusiano wako na mzazi, ikiwa ni tofauti na iliyo hapo juu: _______________________
____

Je, kuna mtu mwingine ambaye hajaorodheshwa kwenye fomu hii ambaye si mzazi au mlezi wa mtoto? Ndiyo/Hapana Ikiwa ndiyo, toa jina la mtu huyo, taarifa ya mawasiliano na uhusiano na mtoto _______________________
____

TUMIA UKURASA HUU KUTOA TAARIFA YA ZIADA KUHUSU OMBI LAKO LA UPATANISHI.

Fomu ya Kielelezo: Mchakato wa Haki (Ombi la Usikilizaji wa Mchakato wa Haki)

Maelekezo: Tumia fomu hii kuwasilisha malalamiko ya mchakato wa haki na kuomba usikilizaji wa kesi. Mchakato umefafanuliwa kuanzia ukurasa wa 16 wa *Mwongozo wa Haki za Kiutaratibu: Haki za Wazazi wa Wanafunzi wenye Ulemavu wenye Umri wa miaka 3-21.*
Baada ya kujaza fomu, tuma nakala kwa:

1. wilaya za shule zinazohusika,
2. AEA zinazohusika, na
3. Idara ya Elimu ya Iowa, Grimes State Office Building, 400 E. 14th St., Des Moines, IA 50319-0146.

Jaza fomu kikamilifu. **Tumia ukurasa unaofuata au karatasi za ziada, ikiwa ni lazima.**

Tarehe:________________________

Ninawasilisha malalamiko ya mchakato wa haki kuhusu mtoto wangu. Ninaomba usikilizaji wa mchakato wa haki mbele ya jaji wa sheria aliyeteuliwa na Idara ya Elimu ya Iowa.

Jina la Mtoto:____ Tarehe ya Kuzaliwa ya Mtoto:____________________________
Je, mtoto anatumia jina jingine? Ndiyo / Hapana Ikiwa ndiyo, ni gani______________________________________ Anwani ya Mtoto __________
Jiji:______________________________________Jimbo:________________________ZIP: ______________________

Je, mtoto "hana makao?" Ndiyo / Hapana Ikiwa ndiyo, toa taarifa ya mawasiliano ya mtoto. Wilaya ya Shule Ambako Mtoto **Anaishi** ____
Anwani ____
Jiji:______________________________________Jimbo:________________________ZIP:________________ Wilaya ya Shule Ambako Mtoto **Anasomea** ____________________
Anwani ____
Jiji:______________________________________Jimbo:________________________ZIP:______________________
Jina la Jengo la Shule Anakosomea Mtoto:____

Jina Langu:______________________________________Saini ______________________________________
Anwani Yangu ____
Jiji:______________________________________Jimbo:________________________ZIP:______________ Simu: _______
____ Barua pepe (ikiwa inapatikana) ____________________
Jina la Mzazi Mwingine ____
Anwani ____
Jiji:______________________________________Jimbo:________________________ZIP:______________ Simu: _______
____ Barua pepe (ikiwa inapatikana) ____________________

1. Asili ya tatizo:

2. Ukweli wa kisa kinachohusu tatizo:

3. Suluhisho yako iliyopendekezwa kwa tatizo:

Je, fomu hii imejazwa na mtu mwingine mbali na mzazi, kama vile shirika? Ndiyo/Hapana Ikiwa ndivyo, toa jina lako, taarifa ya mawasiliano na uhusiano wako na mzazi, ikiwa ni tofauti na iliyo hapo juu: ____
____

Je, kuna mtu mwingine ambaye hajaorodheshwa kwenye fomu hii ambaye si mzazi au mlezi wa mtoto? Ndiyo/Hapana Ikiwa ndiyo, toa jina la mtu huyo, taarifa ya mawasiliano na uhusiano na mtoto ____
____

TUMIA UKURASA HUU KUTOA TAARIFA YA ZIADA KUHUSU MALALAMIKO YAKO YA MCHAKATO WA HAKI.

Fomu ya Kielelezo: Malalamiko ya Jimbo ya IDEA

Maelekezo: Tumia fomu hii kuwasilisha malalamiko ya jimbo ya IDEA. Mchakato umefafanuliwa kuanzia ukurasa wa 14 wa *Mwongozo wa Haki za Kiutaratibu: Haki za Wazazi wa Wanafunzi wenye Ulemavu wenye Umri wa miaka 3-21* Baada ya kujaza fomu, tuma nakala kwa:

1. wilaya za shule zinazohusika,
2. AEA zinazohusika, na
3. Idara ya Elimu ya Iowa, Grimes State Office Building, 400 E. 14th St., Des Moines, IA 50319-0146.

Jaza fomu kikamilifu. **Tumia ukurasa unaofuata au karatasi za ziada, ikiwa ni lazima.**

Tarehe:________________________

Ninawasilisha malalamiko ya jimbo ya IDEA. Ninaomba uchunguzi wa Idara ya Elimu ya Iowa. Ninadai kwamba mashirika ya umma yalikiuka matakwa ya Sheria ya Elimu ya Watu wenye Ulemavu na kutekeleza sheria za jimbo na kanuni za shirikisho.

Jina Langu:_______________________________________ Saini:_______________________________________
Anwani Yangu
Jiji:_______________________________________ Jimbo:_________________________ ZIP:____________ Simu: _______
_______________________________________ Barua pepe (ikiwa inapatikana) ________________ __________

Je, haya ni malalamiko kuhusu mtoto mahususi? Ndiyo / Hapana Ikiwa ndiyo kamilisha:
Jina la Mtoto:_______________________________________ Tarehe ya Kuzaliwa ya Mtoto:_______________________
Je, mtoto anatumia jina jingine? Ndiyo / Hapana Ikiwa ndiyo, ni gani_______________________________________ Anwani ya Mtoto
Jiji:_______________________________________ Jimbo:_________________________ ZIP: _______________________

Je, mtoto "hana makao?" Ndiyo / Hapana Ikiwa ndiyo, toa taarifa ya mawasiliano ya mtoto. Wilaya ya Shule Ambako Mtoto **Anaishi** _______________________________________
Anwani _______________________________________
Jiji:_______________________________________ Jimbo:_________________________ ZIP:________________ Wilaya ya Shule Ambako Mtoto **Anasomea** _______________________
Anwani _______________________________________
Jiji:_______________________________________ Jimbo:_________________________ ZIP:_______________________
Jina la Jengo la Shule Anakosomea Mtoto:_______________________________________
Kumbuka: Swali la 3 linahitajika ikiwa malalamiko yanahusu mtoto mahususi. Ikiwa sivyo swali la 3 linapendekezwa. Maswali mengine yote yanahitajika.

1. Asili ya tatizo:

2. Ukweli wa kisa kinachohusu tatizo:

3. Suluhisho yako iliyopendekezwa kwa tatizo:

4. Je, ukiukaji huu unaodaiwa ulitokea chini ya mwaka mmoja kabla ya tarehe ambayo Idara ya Elimu ya Iowa ilipokea malalamiko haya? Ndiyo / Hapana

Je, fomu hii imejazwa na mtu mwingine mbali na mzazi, kama vile shirika? Ndiyo/Hapana Ikiwa ndivyo, toa jina lako, taarifa ya mawasiliano na uhusiano wako na mzazi, ikiwa ni tofauti na iliyo hapo juu: _______________________________________
____

Je, kuna mtu mwingine ambaye hajaorodheshwa kwenye fomu hii ambaye si mzazi au mlezi wa mtoto? Ndiyo/Hapana Ikiwa ndiyo, toa jina la mtu huyo, taarifa ya mawasiliano na uhusiano na mtoto _______________________________________
____

TUMIA UKURASA HUU KUTOA TAARIFA YA ZIADA KUHUSU MALALAMIKO YAKO YA JIMBO.